

**MINISTARSTVO ZNANOSTI
I OBRAZOVANJA
REPUBLIKE HRVATSKE**

Modeli i preporuke za rad u uvjetima povezanim s bolesti COVID-19

Pedagoška/školska godina 2021./2022.

kolovoz 2021.

SADRŽAJ

Uvod.....	3
Tri modela.....	3
Polazište dokumenta.....	6
Modeli rada u pedagoškoj godini 2021./2022.	7
Modeli rada u školskoj godini 2021./2022.	8
Model A – nastava u školi	9
MODEL B - MJEŠOVITI OBLIK NASTAVE	10
MODEL C – NASTAVA NA DALJINU	11
Preporuke za rad u pedagoškoj/školskoj godini	11
Planiranje početka pedagoške/nastavne godine.....	12
OBVEZE I MOGUĆNOSTI OSNIVAČA	13
OBVEZE I MOGUĆNOSTI RAVNATELJA USTANOVA.....	15
Prijevoz djece i učenika	20
Ulaz u odgojno-obrazovnu ustanovu.....	21
Prostorni uvjeti i odgojno-obrazovni rad	23
Prehrana u dječjim vrtićima i školama	26
Prvi dan/i u ustanovi.....	26
PRVI DAN ZA DJECU RANE I PREDŠKOLSKE DOBI	27
PRVI DAN ZA UČENIKE I. RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE	28
PRVI DAN ZA UČENIKE OSTALIH RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE I SREDNJIH ŠKOLA.....	29
Dnevna i tjedna organizacija rada- raspored sati.....	29
Planiranje, provedba i vrednovanje nastave u pedagoškoj i školskoj godini.....	31
PLANIRANJE, PROVEDBA I VREDNOVANJE.....	32
NASTAVA NA DALJINU.....	33
Dokumenti za pedagošku/školsku godinu 2021./2022.	35
DOKUMENTI U VRTIĆIMA	35
DOKUMENTI U ŠKOLAMA	36
Zaduženja učitelja i nastavnika u školskim ustanovama.....	38
Preporuke za roditelje.....	38
Potpora u radu vrtićima i školama	39

Uvod

U ovom dokumentu predlažu se modeli i nude preporuke za odgojno-obrazovni rad i izvođenje nastave u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj u pedagoškoj/školskoj godini 2021./2022. u uvjetima povezanim s bolesti COVID-19.

[Upute za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 vezano za rad predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola u školskoj godini 2021./2022.](#) od 26. kolovoza prethode ovom dokumentu i smatraju se njegovim sastavnim dijelom. U [Uputama](#) je naglasak stavljen na zdravstveno-epidemiološku komponentu, a u Preporukama na odgojno-obrazovnu (pedagošku). Riječ je, dakle, o komplementarnim dokumentima koji se međusobno nadopunjuju. Stoga je za cjelovitost informacija nužno proučiti sadržaj obaju dokumenata. Ako i nakon toga određena pitanja ostanu i dalje otvorena, rješavat ćemo ih suradnjom uz dijalog, međusobno poštovanje i otvorenu komunikaciju.

Specifičnosti vezane uz rad ustanova koje provode posebne programe za učenike s teškoćama u razvoju i dodatna pitanja koja iz njih proizlaze Ministarstvo će rješavati neposrednom komunikacijom s navedenim ustanovama te u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje.

U dijelu vezanom uz nastavu na daljinu dokument se naslanja na [Akcijski plan za provedbu nastave na daljinu](#) na način da se prijedlozi i pozitivna iskustva te rješenja vezana uz takav oblik nastave smatraju njegovim sastavnim dijelom te će se u praksi unaprjeđivati i poboljšavati.

Tri modela

Predlažu se tri modela odgojno-obrazovnog rada u vrtićima i školama u uvjetima povezanim s bolesti COVID-19. To su: odgojno-obrazovni rad i nastava u ustanovi, mješoviti oblik odgojno-obrazovnog rada/nastave (dio u ustanovi, dio na daljinu) i odgojno-obrazovni rad i nastava na daljinu. Riječ je o fleksibilnim modelima koji se na lokalnoj razini mogu mijenjati ili dopunjavati u skladu s epidemiološkom slikom i novim nalazima o širenju SARS-CoV-2 infekcije i bolesti COVID-19.

Bez obzira na to koji će od modela i u kojem trenutku biti aktiviran, svim odgojno-obrazovnim ustanovama preporučujemo dosljedno provođenje mjera i preporuka za rad koje su predložene u ovom dokumentu, kao i u [Uputama](#). Mjere koje su predložene u [Uputama](#), u tablici 1. prikazane su prema predloženim modelima organiziranja odgojno-obrazovnog rada/nastave.

Tablica 1: Predviđene mjere za sprječavanje širenja infekcije SARS-CoV-2 prema pojedinim modelima organiziranja odgojno-obrazovnog rada/nastave

Mjera	Model A	Model B	Model C
informiranje o uputama	+	+	+
fizički razmak	+	+	/
higijena ruku	+	+	/
dezinfekcija ruku	+	+	/
organizacija rada s djecom/učenicima			
• uključiti svu djecu/učenike	+	+	+
• svaka odgojno-obrazovna skupina/razredni odjel boravi u jednoj prostoriji što je više moguće, osim kada to zahtijeva nastavni proces poput nastave u kabinetima, vježbaonicama, informatičkim učionicama, nastave tjelesne i zdravstvene kulture u školskoj sportskoj dvorani i sl.	+	+	/
• izvođenje odgojno-obrazovnog rada/nastave u dvosatu/trosatu	- DV + škole	- DV + škole	- DV + škole
• za škole koje su do sada radile u jednoj smjeni, rad u dvije smjene	+	+	/
• čišćenje prostorija na početku ili završetku radnog dana	+	+	/
• organizacija nastave na način da ne počinje/završava u isto vrijeme	+	+	+
• formiranje manjih skupina	- DV - 1. – 4. OŠ + 5. – 8. OŠ + SŠ	- DV - 1. – 4. OŠ + 5. – 8. OŠ + SŠ	- DV - 1. – 4. OŠ + 5. – 8. OŠ + SŠ
• zajedničke prostorije			/
- prolazak svesti na minimum	+	+	/
- osigurati da nema kontakta između skupina/grupa	+	+	/
- prilikom prolaska ne dodirivati površine ili predmete	+	+	/
- unaprijed utvrditi/označiti rutu kretanja	+	+	/
- kroz hodnike organizirati kretanje u jednom smjeru ili označiti put kretanja	+	+	/
• provođenje što je moguće više vremena na otvorenom	+	+	/
organizacija prostora			
• odvojenost prostorija u kojima borave skupine	+	+	/
• organizacija prehrane u blagovaonici	+	+	/
• boravak u blagovaonici, sportskoj dvorani, knjižnici i drugim zajedničkim prostorijama organiziran po skupinama (održavanje propisanoga razmaka)	+	+	/
• izbjegavanje ulaska neovlaštenog osoblja u ustanovu	+	+	/
• organizacija korištenja sanitarnih čvorova	+	+	/
djelatnici s kroničnim bolestima			
• djelatnicima s kroničnim bolestima preporučuje se nošenje maske	+	+	/
• izrazito vulnerabilne osobe koje su cijepljene borave u ustanovi kao i ostali djelatnici			
• cijepljene izrazito vulnerabilne osobe na temelju odobrenja liječnika primarne zdravstvene zaštite ili liječnika obiteljske medicine ne dolaze na rad	+	+	/
• osobe s većinom kroničnih bolesti mogu raditi u ustanovi	+	+	/
ulazak i izlazak iz ustanove			
• ustanova vodi evidenciju ulaska/izlaska	+	+	/
• održavanje razmaka od najmanje 1,5 m prilikom ulaska/izlaska iz ustanove	+	+	/
• posjeti ustanovi ograničeni	+	+	/
djeca i učenici dijele svoj pribor i stvari s drugom djecom/učenicima, uz pridržavanje higijenskih i epidemioloških mjera	+	+	/
mogućnost ulaska roditelja u dječje vrtiće, školu	+	+	/
organizacija rada ustanove	+	+	/
osiguravanje prostorije za dijete/učenika narušenoga zdravstvenog stanja	+	+	/
spremačice	+	+	/
provjetranje prostorija	+	+	/
čišćenje prostora	+	+	/
maske za lice*	- DV - 1. – 4. OŠ	- DV - 1. – 4. OŠ	/

	+ 5. – 8. OŠ + SŠ	+ 5. – 8. OŠ + SŠ	
rukavice	-	-	/
mjerjenje temperature i praćenje pojave simptoma	+	+	/
Djelatnici			
• dnevno mjerenje temperature	+	+	/
• postupanje s febrilnim djelatnikom, odnosno osobama s drugim simptomima zarazne bolesti	+	+	/
putovanje u školu javnim ili organiziranim prijevozom	+	+	/
pridržavanje mjera propisanih za javni prijevoz	+	+	/
organizacija odgojno-obrazovnog rada/nastave na način da sva djeca/učenici ne dolaze u isto vrijeme u školu	+	+	/
povećanje frekvencije reda vožnje	+	+	/
djeca/učenici			
• dodirivanje lica (ne/dodirivanje usta, nosa, očiju i lica)	+	+	/
• kihanje i kašljanje (prekrivanje usta i nosa)	+	+	/
• pribor za jelo (izbjegavanje dijeljenja)	+	+	/
didaktička oprema i igračke (redovito pranje i dezinfekcija)	+	+	/
tjelesne aktivnosti i glazbena kultura	+	+	/
nastava tjelesne i zdravstvene kulture u dvorani/na otvorenom	+	+	/
upotreba vanjskog prostora	+	+	/
nekoliko odgojno-obrazovnih skupina (razrednih odjela) koje su slične dobi i uobičajeno provode školske i izvanškolske aktivnosti zajedno mogu se spajati na nastavi tjelesne i zdravstvene kulture, u svlačionici, kao i u dvorani	+	+	/
edukacija i informiranje			
poster i (kao podsjetnici), videomaterijali i edukacije za učenike i djelatnike	+	+	/
postavljanje informativnih postera na ključnim mjestima koji služe kao podsjetnici o higijenskim protokolima	+	+	/

LEGENDA: / Nije relevantno, + Predviđena mjera, - Nije predviđena mjera

* Samo ako nije moguće držati razmak propisan [Uputama](#).

Pridržavanjem navedenih mjera štitimo zdravlje djece/učenika, odgojno-obrazovnih radnika i svih zaposlenika u odgojno-obrazovnoj ustanovi, a neizravno i zdravlje svojih obitelji i građana Republike Hrvatske. Stoga je iznimno važno provoditi navedene mjere, držati se uputa vezanih uz dolazak, ulazak i izlazak iz ustanove, kretanje po ustanovi, raspored i organizaciju rada u ustanovi, odgojno-obrazovnoj skupini i razrednom odjelu, kao i u blagovaonici te u sanitarnim čvorovima.

Naš primarni cilj je organizacija odgojno-obrazovnog rada/nastave u ustanovi licem u lice zato što takav oblik rada u odnosu na druge oblike ima veliku prednost i najprimjereniji je za djecu i učenike. Takav oblik rada djeci i učenicima pruža bolje prilike za mentalno zdravlje i cjelovit razvoj u odgojno-obrazovnom smislu. To se posebno odnosi na djecu u dječjim vrtićima i mlade učenike u osnovnoj školi kod kojih je nužna potpora u mnogim aspektima, što uključuje emocionalne i socijalne vještine, razvoj vještina pisanja, čitanja, računanja i sl.

Uz pridržavanje i provođenje mjera Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo i preporuka Ministarstva za siguran boravak i rad u školi, ključno za suzbijanje širenja virusa je upravo cijepljenje. Cijepljenje je najdjelotvorniji način zaštite od bolesti COVID-19 i najučinkovitiji način suzbijanja širenja pandemije, stoga ovim putem još jednom apeliramo i naglašavamo važnost cijepljenja odgojno-obrazovnih radnika protiv bolesti COVID-19.

Polazište dokumenta

Osnovno polazište ovog dokumenta je:

- dječji vrtić i škola imaju ključnu ulogu u odgoju i obrazovanju, a ozračje u tim ustanovama nezamjenjivo je u oblikovanju jedinstvene i cjelovite osobe,
- sustav odgoja i obrazovanja je kamen temeljac i generator ljudskih potencijala ključan za razvoj društva, gospodarstva te osobni razvoj svakoga građanina,
- nastava uživo i za učenike i za učitelje nema alternativu u smislu pedagoške i psihološke dobrobiti.

S tim načelima čvrsto smo usmjereni na:

- sustavan odgoj i obrazovanje kao javno dobro usklađeno s najvišim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima,
- harmoničan i cjelovit razvoj djece i učenika,
- očuvanje mentalnog zdravlja djece i učenika,
- strukovno i profesionalno obrazovanje koje se temelji na visokoj kvaliteti standarda zanimanja i kvalifikacija izrađenih prema načelima konkurentnosti i inovativnosti uz permanentno korištenje novih znanstvenih spoznaja, adekvatno korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija te razvoj digitalnih tehnologija.

Naša načela su:

- skladno i smisljeno povezivanje svih odgojno-obrazovnih razina,
- jednakost odgojno-obrazovnih mogućnosti za djecu i učenike,
- znanstveno utemeljen odgoj i obrazovanje,
- kompetentnost i vrsnoća nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti i odgojno-obrazovnog menadžmenta,
- kvaliteta poučavanja i vanjsko vrednovanje,
- pedagoški i školski pluralizam,
- visoka profesionalna etika,
- kultura uključivosti,
- europska dimenzija obrazovanja,
- podijeljena odgovornost.

Modeli rada u pedagoškoj godini

2021./2022.

Za djecu rane i predškolske dobi nije moguće izvođenje odgojno-obrazovnog rada na daljinu na način kao s učenicima.

Odgojno-obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi izvodi se u odgojno-obrazovnim skupinama. Dopušteno je miješanje djece različitih odgojno-obrazovnih skupina koji su slične dobi i uobičajeno provode aktivnosti zajedno s drugom djecom i odgojiteljima (npr. pri izvođenju kraćih programa s djecom rane i predškolske dobi) na način da je prilikom miješanja skupina odgojno-obrazovnih skupina obavezno poštivati najveći mogući razmak. Djeca u dječjim vrtićima ne nose maske.

U pedagoškoj godini 2021./2022. nije planirano potpuno zatvaranje svih dječjih vrtića u Republici Hrvatskoj, a u slučaju preporuke epidemiologa moguće je:

- a) prekidanje rada jedne ili više odgojno-obrazovnih skupina u slučaju da se utvrdi zaraza koronavirusom jednog ili više odgojitelja određene skupine ili pak djece;
- b) zatvaranje jednog ili više dječjih vrtića u gradu, općini ili županiji.

Za djecu rane i predškolske dobi odgojno-obrazovni rad u pedagoškoj godini 2021./2022. može se, ovisno o epidemiološkoj situaciji, izvoditi:

- a. **u dječjem vrtiću za svu djecu;**
- b. prema **mješovitome modelu** - za djecu odgojno-obrazovne skupine koja nisu u izolaciji izvodi se odgojno-obrazovni rad u dječjem vrtiću, a u slučaju iznimne situacije i na temelju preporuke nadležne epidemiološke službe izvodi se dvosmjernom komunikacijom s roditeljima čija djeca ne mogu u dječji vrtić ili su u samoizolaciji. Komunikacija se može ostvarivati i uživo, a roditeljima se mogu dostavljati i radni materijali koji će im pomoći u radu s djetetom kod kuće;
- c. **na daljinu uživo**, odnosno dvosmjernom **komunikacijom s roditeljima** u slučaju iznimne situacije i na temelju preporuka nadležne epidemiološke službe. Komunikacija se može ostvarivati uživo, a roditeljima se mogu dostavljati i radni materijali koji će roditelju pomoći u radu s djetetom koje ne može u dječji vrtić ili je u samoizolaciji.

Iznimno je moguć odgojno-obrazovni **rad na daljinu s djecom uključenom u programe predškole u dječjem vrtiću ili pri školi** i to samo u slučaju da se utvrdi nemogućnost realizacije predviđenog programa do kraja svibnja 2022. godine.

Komunikacija uživo omogućuje kontakt licem u lice te se preporučuje u svim komunikacijama s djecom uz uvjet da su u nju uključeni i roditelji/skrbnici.

I djeca rane i predškolske dobi imaju svoj dnevni raspored te je za djecu koja ne mogu u vrtić ili su u samoizolaciji važno načiniti raspored za predvidljive aktivnosti kako bi se postigla jasna struktura dana.

Stoga bi odgojitelji, stručni suradnici i roditelji djece rane i predškolske dobi trebali dogovoriti točan raspored komunikacije s djetetom ili više djece i to isključivo u vremenu kada bi dijete trebalo biti uključeno u odgojno-obrazovni rad u dječjem vrtiću. Vrijeme komunikacije s djecom i roditeljem uživo može se prilagođavati dobi djeteta, aktivnostima u koje dijete može biti uključeno te drugim specifičnim potrebama i mogućnostima.

Modeli rada u školskoj godini 2021./2022.

Za provedbu nastave u školskoj godini 2021./2022. planiraju se tri modela (vidjeti tablicu 2). To su: (1) Model A: nastava u školi, (2) Model B: mješoviti oblik nastave (dijelom u školi, dijelom na daljinu), (3) Model C: nastava na daljinu.

Vlada Republike Hrvatske odlukom aktivira sve modele, a o primjeni pojedinog modela (A, B i C) odlučuje nadležni lokalni stožer.

O primjeni pojedinog modela (A, B i C), zatvaranju/otvaranju odgojno-obrazovne skupine ili razrednog odjela u pojedinoj školi ili pak određene škole, više škola ili sve škole određenog područja odlučuje nadležni lokalni stožer. Prijedlog promjene modela izvođenja nastave nadležnome lokalnom stožeru može podnijeti škola (uz suglasnost osnivača) ili osnivač.

Koji će od modela i u kojem trenutku biti primijenjen uvelike ovisi i o zdravstvenim preporukama koje se odnose na epidemiološku situaciju u Hrvatskoj na nacionalnoj i lokalnoj razini na početku školske godine ili u bilo koje vrijeme tijekom školske godine.

Tablica 2: Modeli odgoja i obrazovanja u školskoj godini 2021./2022.

Model A – nastava u školi	Model B – mješoviti oblik nastave	Model C – nastava na daljinu
<p>Svi učenici su u školi (ovaj model podrazumijeva to da se svi učenici obrazuju u školi uz pridržavanje epidemioloških Uputa HZJZ-a)</p> <ul style="list-style-type: none">Škole koje rade u jednoj smjeni: <p>(1) organiziraju nastavu uz pridržavanje Uputa HZJZ-a,</p>	<p>Učenici prate nastavu dijelom u školi, dijelom na daljinu (ovaj model podrazumijeva to da učenici od I. do IV. razreda nastavu prate u školi, a učenici od V. do VIII. razreda OŠ i učenici SŠ nastavu prate dijelom u školi, dijelom na daljinu)</p>	<p>Svi učenici prate nastavu na daljinu</p> <ul style="list-style-type: none">Nastava započinje i održava se korištenjem modela učenja na daljinu.

<p>(2) prelaze na rad u dvije smjene (npr. razredna nastava ujutro, predmetna nastava poslijepodne).</p> <ul style="list-style-type: none"> Škole koje rade u dvije i više smjena: <p>(1) organiziraju nastavu uz pridržavanje Uputa HZJZ-a,</p> <p>(2) organiziraju nastavu uz obvezno nošenje maski u skladu s Uputama HZJZ-a.</p> <p>Iznimka:</p> <p>* za učenike koji spadaju u izrazito vulnerabilnu skupinu, nastava se organizira kao nastava na daljinu;</p> <p>** za učenike koji su odsutni iz škole jer su pozitivni na koronavirus, koji su u samoizolaciji, nastava se organizira kao nastava na daljinu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Učenici od I. do IV. razreda OŠ nastavu prate u školi uz pridržavanje Uputa HZJZ-a. Učenici od V. do VIII. razreda OŠ i učenici SŠ nastavu prate dijeljenjem razrednog odjela na dvije skupine: <ul style="list-style-type: none"> (1) jedna skupina nastavu prati u školi, druga skupina nastavu prati na daljinu, (2) skupine se izmjenjuju po modelu: <ul style="list-style-type: none"> (1) turnusi u trajanju od 1 tjedna ili (2) režimu 3+2/2+3 dana. <p>Iznimka:</p> <p>* za učenike koji spadaju u izrazito vulnerabilnu skupinu, nastava se organizira kao nastava na daljinu;</p> <p>** za učenike koji su odsutni iz škole jer su pozitivni na koronavirus, koji su u samoizolaciji, nastava se organizira kao nastava na daljinu.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Vlada Republike Hrvatske odlukom aktivira sve modele. O primjeni pojedinog modela (A, B i C), zatvaranju/otvaranju odgojno-obrazovne skupine ili razrednog odjela u pojedinoj školi ili pak određene škole, više škola ili sve škole određenog područja odlučuje nadležni lokalni stožer. Prijedlog promjene modela izvođenja nastave nadležnome lokalnom stožeru može podnijeti škola (uz suglasnost osnivača) ili osnivač, o čemu osnivač isti dan obavještava Ministarstvo znanosti i obrazovanja. 		

MODEL A – NASTAVA U ŠKOLI

Model A podrazumijeva to da se svi učenici obrazuju u školi licem u lice uz pridržavanje epidemioloških [Uputa](#). Ograničenja su takve prirode da prostorni i kadrovski uvjeti omogućuju provedbu obrazovnog procesa u školi uz pridržavanje epidemioloških mjera. Pretpostavka za to je pojačana osobna higijena, dezinfekcija ruku i držanje najvećega mogućega fizičkog razmaka između učenika od I. do IV. razreda osnovne škole, a učenici od V. do VIII. razreda osnovne škole u učionicama trebaju imati osiguran fizički razmak od 1,5 metra, odnosno u učionicama srednjih škola fizički razmak od oko 2 metra između svih osoba (učenika i nastavnika).

Ako učenicima od V. do VIII. razreda osnovne škole u učionicama nije osiguran fizički razmak od 1,5 m, odnosno u učionicama srednjih škola fizički razmak od oko 2 m između svih osoba (učenika i nastavnika), učenici i nastavnici obvezni su nositi maske.

Za učenike koji spadaju u izrazito vulnerabilnu skupinu, o čemu nadležni liječnik izdaje potvrdu, kao i za učenike koji su odsutni iz škole jer su pozitivni na koronavirus i koji su u samoizolaciji, nastava se organizira kao nastava na daljinu. Odluku o načinu izvođenja donosi ravnatelj škole te o tome obavještava roditelja/skrbnika, osnivača i ministarstvo.

Nadalje, dopušteno je miješanje učenika različitih odgojno-obrazovnih skupina koji su slične dobi i uobičajeno provode školske i izvanškolske aktivnosti zajedno s drugim učenicima i nastavnicima

(npr. u školama tijekom izvođenja izborne nastave, nastave stranih jezika, fakultativne nastave, dodatne i dopunske nastave, programa produženog boravka, programa produženoga stručnog postupka, nastave jezika i kulture nacionalnih manjina po Modelu C, pripremne i dopunske nastave hrvatskoga jezika za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik i slično) na način da je prilikom miješanja skupina/razrednih odjela obvezno pridržavati najveći mogući razmak, kao i nošenje maske osim za učenike od 1. do 4. razreda osnovne škole i sportskih aktivnosti.

S obzirom na činjenicu da veći broj učenika u školi znači ujedno i veći rizik od prenošenja infekcija, za škole koje su do sada radile u jednoj smjeni predlaže se rad u dvije smjene (prelazak rada u dvije smjene ne odnosi se na škole s vrlo malim brojem učenika u odnosu na prostorne mogućnosti škole, kao i na one koje mogu osigurati preporučeni fizički razmak).

O primjeni ovog modela odlučuje nadležni lokalni stožer. Prijedlog promjene modela izvođenja nastave nadležnome lokalnom stožeru može podnijeti škola (uz suglasnost osnivača) ili osnivač, o čemu istoga dana osnivač izvješćuje Ministarstvo na adresu elektroničke pošte odgojio obrazovanje@mzo.hr.

MODEL B - MJEŠOVITI OBLIK NASTAVE

Model B podrazumijeva to da učenici prate nastavu dijelom u školi, dijelom na daljinu. Model se primjenjuje u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije. To u pravilu znači kako zbog epidemioloških mjera neće svi učenici moći imati nastavu u školi istodobno, već se moraju odrediti prioritete skupine učenika koje će imati nastavu u školi, a za ostale učenike osigurati da povremeno imaju nastavu u školi, a povremeno nastavu na daljinu. Moguće je da se učenici izmjenjuju na način da jedan tjedan budu u školi, a drugi kod kuće.

U sklopu ovog modela, za učenike od I. do IV. razreda nastava se održava u školi uz pojačanu osobnu higijenu, dezinfekciju ruku i držanje najvećega mogućega fizičkog razmaka, dok učenici od V. do VIII. razreda OŠ i učenici SŠ nastavu prate dijeljenjem razrednog odjela na dvije skupine. Dijeljenje razrednog odjela na dvije skupine podrazumijeva to da dok jedna skupina prati nastavu u školi, druga skupina nastavu prati na daljinu.¹ Nastava se održava u turnusima u trajanju od jednog tjedna ili prema režimu 3+2/2+3 dana. Grupe učenika po turnusima trebaju biti stalne (nepromjenjive). Takav način rada nije u skladu s osnovnom pedagoškom smjernicom o održavanju nastave za sve učenike jednoga razrednog odjela istodobno te je, u smislu dobrobiti djece, najnepovoljniji. Stoga je preporuka da se taj model primjenjuje tek kada drugim predloženim

¹ Nastava na daljinu u konkretnom slučaju podrazumijeva dvosmjernu komunikaciju na daljinu na relaciji učenik-nastavnik, kao i samostalni rad učenika od kuće. Preporučuje se sinkrona i asinkrona komunikacija.

mjerama (primjerice, različiti termini početka nastave i sl.) nije moguće osigurati razmak između učenika u učionici veći od 1,5 m u osnovnoj školi, odnosno od oko 2 m u srednjoj školi, odnosno kada za nenošenje maski postoje objektivno opravdani razlozi.

Za učenike koji spadaju u izrazito vulnerabilnu skupinu, o čemu nadležni liječnik izdaje potvrdu, kao i za učenike koji su odsutni iz škole jer su pozitivni na koronavirus i koji su u samoizolaciji, nastava se organizira kao nastava na daljinu. Odluku o načinu izvođenja donosi ravnatelj škole.

O primjeni ovog modela odlučuje nadležni lokalni stožer. Prijedlog promjene modela izvođenja nastave nadležnome lokalnom stožeru može podnijeti škola (uz suglasnost osnivača) ili osnivač, o čemu istoga dana osnivač izvješćuje Ministarstvo na adresu elektroničke pošte odgojio obrazovanje@mzo.hr.

MODEL C – NASTAVA NA DALJINU

Model C podrazumijeva to da svi učenici prate nastavu na daljinu koja, uz ostalo, podrazumijeva dvosmjernu komunikaciju na daljinu na relaciji učenik-učitelj/nastavnik, kao i samostalni rad učenika od kuće. Ako dođe do primjene ovog modela, koristit će se pristupi opisani u [Akcijskom planu za provedbu nastave na daljinu](#).

O primjeni ovog modela odlučuje nadležni lokalni stožer. Prijedlog promjene modela izvođenja nastave nadležnome lokalnom stožeru može podnijeti škola (uz suglasnost osnivača) ili osnivač, o čemu istoga dana osnivač izvješćuje Ministarstvo na adresu elektroničke pošte odgojio obrazovanje@mzo.hr.

Preporuke za rad u pedagoškoj/školskoj godini

Iako smo još uvijek suočeni s epidemijom bolesti COVID-19, ukinut je niz mjera te u ovom trenutku nema zapreka da se odgojno-obrazovni rad u dječjim vrtićima i školskim ustanovama ne izvodi neposredno, tj. licem u lice.

Povratak u dječje vrtiće i škole ključan je za odgoj i obrazovanje djece/učenika, a posebice za njihov emocionalni, kognitivni, socijalni i profesionalni razvoj. Osobito je važan za djecu i učenike u riziku te djecu i učenike iz ranjivih skupina. To je primarni razlog zbog kojeg je nužno osigurati da se sva djeca vrate u dječje vrtiće, a učenici u škole.

Unatoč navedenom, i dalje je potrebno voditi računa o epidemiološkoj situaciji i mjerama kojih se treba pridržavati. Stoga je Ministarstvo izradilo [Upute za početak pedagoške i školske godine 2021./2022.](#), pri čemu su korišteni rezultati provedenih istraživanja i analiza, kao i iskustva epidemiologa te svih dionika sustava odgoja i obrazovanja, kao i iskustva drugih država EU-a te preporuke relevantnih europskih i međunarodnih organizacija, posebno Svjetske zdravstvene organizacije.

Ove preporuke namijenjene su osnivačima predškolskih i školskih ustanova i ravnateljima.

Cilj izrade preporuka je **osiguravanje što sigurnijih uvjeta** za izvođenje odgojno-obrazovnog rada uz prihvaćanje specifičnosti s obzirom na dob djece i učenika te različitim uvjeta rada u odgojno-obrazovnim ustanovama. Uz pridržavanje navedenih preporuka ključno je i cijepljenje odgojno-obrazovnih djelatnika kako bi maksimalno zaštitili svoje zdravlje i zdravlje drugih u okruženju.

Preporuke upućuju na mjere koje je potrebno provoditi u svim dječjim vrtićima, odnosno školama te donose moguće primjere koje će ravnatelji primijeniti ili odabrati kao jednu od mogućnosti za što sigurniji rad u ustanovi prema specifičnostima određene ustanove. Naime, zbog velikih razlika u veličini dječjih vrtića i odgojno-obrazovnih skupina u dječjim vrtićima te veličini škola i broja učenika u razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama, **nije moguće ponuditi ista rješenja za organizaciju rada** ni u vrijeme epidemije koronavirusa, kao što to ne bi bilo moguće ponuditi ni u drugim okolnostima. Uz to, razlika između škola je i u organizaciji rada u jednoj, dvije ili tri smjene. Nije moguće predvidjeti hoće li se i kada promijeniti epidemiološko stanje ne samo u Republici Hrvatskoj, već i na razini grada, općine ili županije te svi trebamo računati na mogućnosti promjene načina rada i prijelaza na onaj model koji će u određenoj situaciji biti primjenjiv.

Za brze promjene trebaju biti spremni svi - ravnatelji i odgojitelji, učitelji, nastavnici, stručni suradnici te ostali zaposlenici, kao i djeca/učenici i njihovi roditelji, ali i svi oni koji pružaju pomoć i potporu u realizaciji ne samo propisanog broja sati, već i omogućavanja kvalitetnog odgoja i obrazovanja.

Planiranje početka pedagoške/nastavne godine

Osnivači i ravnatelji dječjih vrtića i škola dužni su razmotriti i dogovoriti postupanja, potrebe i aktivnosti koje je nužno provesti prije početka pedagoške, odnosno školske godine, a u skladu s [Uputom](#) i ovim Preporukama (Tablica 4.).

Preporučuje se komunikacija na daljinu (npr. održavanjem videokonferencija osnivača za sve ravnatelje ustanova te za zaposlenike upravnih odjela u županijama nadležnih za poslove obrazovanja, odnosno Gradskog ureda Grada Zagreba nadležnog za obrazovanje).

OBVEZE I MOGUĆNOSTI OSNIVAČA

Tablica 4: Predviđene aktivnosti osnivača ustanova za prevenciju i sprječavanje širenja infekcije SARS-CoV-2

Aktivnosti	DV	Škola
1. maske za lice	-	- 1. – 4. OŠ + 5. – 8. OŠ + SŠ
2. sredstva za higijenu, čišćenje i dezinfekciju	+	+
3. ugradnja ventilacije	+	+
4. povećanja broja odgojno-obrazovnih skupina i zapošljavanje	+	-
5. izvođenje programa predškole za svako dijete	+	-
6. mogućnosti rada u drugom odgovarajućem prostoru	+	+
7. dodatna vozila za prijevoz	+	+
8. omogućavanje djeci/učenicima s teškoćama u razvoju pravo na potporu	+	+
9. opremanje informacijsko-komunikacijskom tehnologijom te stručno usavršavanje	+	+
10. postavljanje pregrada na stolovima	-	+
11. jednosmjenska i dvosmjenska nastava	-	+
12. izmjene ustroja razrednih odjela	-	+
13. novi razredni odjeli produženoga boravka i zapošljavanje	-	+
14. program učenja hrvatskoga jezika za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik	-	+

Ako to zahtijevaju prostorni uvjeti, osnivač na temelju prijedloga ravnatelja, a u skladu s [Uputama](#) i ovim Preporukama:

za odgojno-obrazovne ustanove:

- **dužan je** osigurati maske za lice za učenike od V. razreda osnovne škole i učenike srednjih škola,
- **dužan je** osigurati potrebna sredstva za higijenu, čišćenje i dezinfekciju,
- **dogovara** s ravnateljima školskih ustanova mogućnost prijelaza na rad iz jedne u dvije smjene kako bi se pravodobno mogle planirati mogućnosti drukčijega organiziranog prijevoza učenika,
- **predlaže** nadležnome lokalnom stožeru promjenu modela izvođenja nastave ili daje suglasnost na prijedlog škole o promjeni modela izvođenja nastave;

za dječje vrtiće:

- **dužan je** u dječjem vrtiću s većim brojem djece od propisanog **omogućiti povećanje broja odgojno-obrazovnih skupina i zapošljavanje novog odgojitelja,**²
- **dužan je omogućiti izvođenje programa predškole** za svako dijete u godini prije polaska u školu te, ako je potrebno, zatražiti suglasnost Ministarstva za izvođenje navedenoga programa i u školskoj ustanovi najbližoj mjestu stanovanja djece kako bi se smanjio rizik tijekom prijevoza djece,
- u slučaju povećanja broja odgojno-obrazovnih skupina u dječjem vrtiću,³ **razmotriti** potrebe i **mogućnosti rada u drugom odgovarajućem prostoru** u kojem se mogu izvoditi programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te u skladu s propisima od Ministarstva zatražiti odobrenje za rad u promijenjenim uvjetima,
- ako je potrebno, u skladu s Uputama **osigurati dodatna vozila** za prijevoz djece u dječji vrtić,
- **dužan je** i u vrijeme epidemije koronavirusa omogućiti djeci s teškoćama u razvoju pravo na potporu pomoćnika (trećeg odgojitelja) ili stručno-komunikacijskih posrednika ili pomoćnog djelatnika za njegu, skrb i pratnju,
- **dužan je** omogućiti **zapošljavanje novih odgojitelja i drugih zaposlenika** za vrijeme epidemije ili kao zamjenu za odsutnog zaposlenika,
- **omogućiti** dječjim vrtićima **opremanje informacijsko-komunikacijskom tehnologijom (IKT) te stručno usavršavanje** vezano uz mogućnosti korištenja IKT i digitalnih alata zbog komunikacije zaposlenika i odgojno-obrazovnih radnika s roditeljima s obzirom na to da nije preporučljivo održavanje sastanaka u dječjem vrtiću,
- u slučaju izolacije djece jedne ili više odgojno-obrazovnih skupina, pravodobno **omogućiti dvosmjernu komunikaciju s roditeljima;**

za škole:

- **može dogovoriti da će se nastava** u školi koja je izvodila nastavu u jednoj smjeni, tijekom šk. god. 2021./2022. **izvoditi u dvije smjene** kako bi se smanjili kontakti učenika i

² Vidjeti članak 22. stavke od 2. do 5. i čl. 23. Državnoga pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine, br. [63/18](#) i [90/10](#); u daljnjem tekstu: DPS predškolskog odgoja).

³ S obzirom na dob djece rane i predškolske dobi te potrebe zaposlenih roditelja, u dječjim vrtićima nije moguće predvidjeti mješoviti model rada prema kojem bi dio djece bio uključen u rad u dječjem vrtiću, a dio djece u nastavu na daljinu, tj. dvosmjernu komunikaciju odgojitelja i roditelja. Ovaj model moguće je primijeniti samo za djecu koja će biti u izolaciji.

zaposlenika i to samo u školama u kojima za to postoje opravdani razlozi (ne odnosi se na škole s vrlo malim brojem učenika i one koje imaju odgovarajuće prostorne mogućnosti),

- **dužan je razmotriti potrebu izmjene ustroja razrednih odjela**, odnosno potrebu razdvajanja učenika u dva ili više razrednih odjela, odnosno odgojno-obrazovnih skupina za djecu s teškoćama u razvoju, ali samo u slučaju da je broj učenika u razrednom odjelu veći od propisanog,⁴
- **može omogućiti izvođenje produženoga boravka** za dva ili više razrednih odjela u jednoj prostoriji, ali na način da je prilikom miješanja skupina/razrednih odjela obvezno držati najveći mogući razmak,
- **dužan je omogućiti izvođenje programa učenja hrvatskoga jezika** za učenike koji ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik u što kraćem roku uzimajući u obzir i [Upute](#),
- za škole s nedostatnim prostorom, osobito škole koje rade u tri smjene, kao i one škole u kojima se nastava izvodi za više škola, **može pronaći drugi odgovarajući prostor** za izvođenje osnovnoškolskog ili srednjoškolskog odgoja i obrazovanja te u skladu s propisima od Ministarstva zatražiti odobrenje za rad u promijenjenim uvjetima,
- ako je potrebno, **osigurati veći broj autobusa ili drugih vozila** za organizirani prijevoz djece u školu i iz škole kako bi se ispunile propisane mjere i smanjio rizik od zaraze.

OBVEZE I MOGUĆNOSTI RAVNATELJA USTANOVA

Ravnatelji dječjih vrtića i škola najbolje znaju što je potrebno za rad u njihovim ustanovama te je na njima velika odgovornost ne samo za omogućavanje izvođenja odgojno-obrazovnoga rada u uvjetima koji zahtijevaju maksimalnu epidemiološku sigurnost, već i za što kvalitetniju realizaciju programa/kurikuluma.

Ravnatelj ne može bez potpore osnivača, lokalne zajednice, zaposlenika i roditelja osigurati sve što je propisano [Uputama](#) i predloženo ovim Preporukama. Stoga će ravnateljima, ali i odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima (u daljnjem tekstu: odgojno-obrazovnim radnicima), uz HZJZ i epidemiologe u županijama i gradovima **pomoć i potporu pružati Ministarstvo, CARNet, Agencija za odgoj i obrazovanje (AZOO), Agencija za**

⁴ Vidjeti odredbe [Pravilnika o broju učenika u redovitom i kombiniranom razrednom odjelu i odgojno-obrazovnoj skupini u osnovnoj školi](#).

strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASOO), Agencija za mobilnost i programe EU-a (AMPEU), Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO) i drugi.

Na ravnateljima je da procijene rizike te osnivačima, upravnom vijeću/školskom odboru i zaposlenicima predlože mogućnosti smanjenja rizika i prema epidemiološkim mjerama omogućće izvođenje odgojno-obrazovnoga rada u ustanovi. Ravnateljima se stoga preporučuje da naprave potrebne procjene i, u suradnji s ostalim dionicima, odaberu najbolje moguće načine za izvođenje odgojno-obrazovnoga rada. Preporučujemo ravnateljima da procijene stanje u svojoj ustanovi i pronađu mogućnosti za pripremu početka pedagoške/školske godine 2021./2022.

Preporuke ravnateljima vezane uz **procjenu potreba osiguravanja uvjeta** za početak nove pedagoške/nastavne godine su sljedeće:

za ravnatelje dječjih vrtića:

1. **utvrditi** je li broj upisane djece u odgojno-obrazovnim skupinama veći od propisanog:
 - obavijestiti osnivača i zatražiti **povećanje broja odgojno-obrazovnih skupina** i zapošljavanje novoga odgojitelja,
 - provesti postupak **zapošljavanja** u skladu s propisima (po mogućnosti odmah na 60 dana, zatim raspisati natječaj);
2. u skladu s brojem djece u odgojno-obrazovnim skupinama:
 - a. **utvrditi** potrebu promjene soba u kojima će se prema broju djece izvoditi odgojno-obrazovni rad
 - ako je potrebno, **izraditi novi raspored** po sobama u skladu s brojem djece u odgojno-obrazovnoj skupini;
 - b. **utvrditi** potrebu i mogućnost privremene **prenamjene postojećeg prostora** u dječjem vrtiću
 - obavijestiti osnivača i zatražiti pomoć i potporu za osiguravanje potrebnih sredstava i opreme,
 - preurediti, ako je potrebno i moguće, prostor za odgojno-obrazovni rad;
 - c. **utvrditi** potrebu pronalaženja **dodatnog prostora**
 - obavijestiti osnivača i zatražiti mogućnost privremenog izvođenja rada u drugim prostorima pri čemu je moguće dati i konkretne prijedloge (preseljenje djece jedne ili više skupina na drugu lokaciju, npr. u područni objekt u kojem postoji odgovarajući prostor),

- ako se pronađe mogućnost za rad u drugom prostoru, a koji nije već postojeći objekt dječjega vrtića, od Ministarstva elektroničkim putem, sukladno propisima, zatražiti suglasnost za rad u promijenjenim uvjetima,
- nakon zaprimanja rješenja nadležnoga upravnog odjela za obrazovanje u županiji, odnosno Gradu Zagrebu, započeti rad u drugim prostorima;

za ravnatelje škola:

1. u skladu s brojem učenika u razrednom odjelu/odgojno-obrazovnim skupinama s programima za djecu s teškoćama u razvoju (u daljnjem tekstu: O-OS) **utvrditi** je li potrebno zatražiti izmjenu Odluke o broju razrednih odjela:
 - zatražiti izmjenu Odluke od nadležnoga upravnog odjela, odnosno od Ministarstva za SŠ,
 - zatražiti elektroničkim putem suglasnost Ministarstva za prethodnom suglasnošću za novo zapošljavanje učitelja/nastavnika ili povećanje opsega poslova,
 - ako je potrebna zamjena za odsutnog učitelja/nastavnika, preporučuje se zapošljavanje osobe koja je na listi tehnoloških viškova jednako kao i u slučaju da škola ima potrebu novoga zapošljavanja,
 - ako na listi viškova nema osoba, škola će raspisati natječaj i provesti propisani postupak;
2. **planirati** mogućnost rada prema različitim modelima (Model A, B i C);
3. na temelju broja razrednih odjela i broja učenika, u svakoj od zgrada u kojima se izvodi nastava **utvrditi** može li se uz pridržavanje [Uputa](#) izvoditi nastava u **jednoj smjeni ili je potrebno izvođenje nastave u dvije smjene**:
 - **obavijestiti** osnivača, školski odbor, zaposlenike o promjeni rada – u dvije smjene,
 - ako osnivač promjenu organizacije smatra opravdanom, **izraditi raspored rada** u smjenama,
 - **obavijestiti** roditelje i učenike o promjeni i organizaciji rada u šk. god. 2021./2022.;
4. **utvrditi** može li se u skladu s brojem učionica u svakoj od školskih zgrada izvoditi odgojno-obrazovni rad u jednoj ili dvije smjene:
 - a. utvrditi potrebu i mogućnost **privremene prenamjene prostora**
 - obavijestiti **osnivača i školski odbor** te što žurnije prenamijeniti prostor;

- b. potreba pronalazjenja mogućnosti za **rad u drugim prostorima** (izvan škole)
 - obavijestiti osnivača i zatražiti mogućnost privremenog izvođenja nastave u drugim prostorima pri čemu je moguće dati i konkretne prijedloge,
 - ako se pronađu mogućnosti, od **Ministarstva**, elektroničkim putem, sukladno propisima, zatražiti suglasnost za rad u promijenjenim uvjetima,
 - nakon zaprimljene suglasnosti započeti nastavu u prostorima;
5. **utvrditi** mogućnost uklanjanja **suvišnog namještaja** s ciljem povećanja prostora za preporučeni razmak među učenicima
- u dogovoru sa zaposlenicima privremeno ukloniti suvišni namještaj.

Ravnatelji su dužni:

- **izvršiti** i sve druge pripreme za početak nove pedagoške/školske godine,
- o promjeni tjedne organizacije rada (iz jedne u dvije smjene) obvezno **kontaktirati** osnivača kako bi se pravodobno mogle utvrditi potrebne izmjene vezano uz prijevoz učenika,
- ovisno o broju djece/učenika koji se prevoze organiziranim prijevozom **utvrditi** mogućnost **prijevoza za djecu/učnike** u skladu s [Uputama](#) te u slučaju nemogućnosti realizacije prijevoza, na propisani način žurno **obavijestiti** osnivača kako bi se prijevoz osigurao,
- donijeti Odluku o provedbi nastave na daljinu za učenike koji spadaju u izrazito vulnerabilnu skupinu te o tome obavijestiti roditelja/skrbnika, osnivača i ministarstvo,
- **utvrditi** mogućnost pridržavanja [Uputa](#) pri izvođenju posebnih programa za djecu/učnike s teškoćama u razvoju,
- na temelju broja djece/učenika i ulaza u ustanovu **utvrditi** protokol dolaska, **ulazaka i izlazaka** za djecu/učnike,
- **izraditi protokol kretanja hodnicima** i uporabe sanitarnih prostora najbližih sobi/učionica,
- detaljno **razraditi** plan održavanja **higijene** i propisane dezinfekcije (tko, kada, gdje i za što je zadužen),
- **održati sastanke** odgojiteljskog/učiteljskog/nastavničkog vijeća, kao i sastanak **s ostalim zaposlenicima** kako bi se prije početka pedagoške/nastave godine upoznali i dogovorili vezano uz organizaciju i mogućnosti odgojno-obrazovnoga rada,

- dostupnim komunikacijskim kanalima redovito i pravodobno **obavještavati** roditelje djece/učenika o organizaciji rada u ustanovi, prijevozu, mjerama kojih su se dužni pridržavati (npr. obavijest e-poštom ili objava obavijesti na mrežnim stranicama ustanove i sl.),
- **provesti** postupak natječaja za potrebna radna mjesta u skladu s propisima,
- u skladu s propisima **donijeti** planirane dokumente⁵ (godišnji plan i program, školski kurikulum).

Ravnatelj dječjeg vrtića dužan je:

- obavijestiti **osnivača o potrebama promjene organizacije rada** u dječjem vrtiću, ali i o **moogućnostima korištenja IKT** i digitalnih alata kako u radu s djecom tako i u dvosmjernoj komunikaciji odgojno-obrazovnih radnika s roditeljima i djecom u slučaju da dijete zbog izolacije ne može dolaziti u vrtić.

Ravnateljima dječjih vrtića preporučujemo da utvrde potrebe i **planiraju stručna usavršavanja** za osposobljavanje odgojitelja i stručnih suradnika vezano uz korištenje IKT i digitalnih alata!

Ravnatelj škole dužan je:

- **utvrditi** način preuzimanja **udžbenika** i druge opreme uz pridržavanje epidemioloških mjera te obavijestiti roditelje o vremenu i načinu njihova preuzimanja,
- **omogućiti** izvođenje **blok-sata** (dvosat ili trosat) za učenike od V. do VIII. razreda i učenike srednjih škola, pri čemu je osobito važno smanjiti broj dana održavanja nastave u jednom tjednu učitelja/nastavnika koji rade u dvije ili više škola,
- **omogućiti** izvođenje izborne nastave, fakultativne nastave, programa produženog boravka, programa produženoga stručnog postupka za učenike s teškoćama u razvoju, izvođenje programa nastave na jeziku i pismu nacionalne manjine po Modelu C, programe učenja hrvatskoga jezika za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik, u učionicama na način da je prilikom miješanja skupina/razrednih odjela obvezno držati najveći mogući razmak, kao i nošenje maske, osim za učenike od 1. do 4. razreda osnovne škole te prilikom sportskih aktivnosti,
- za učenike koji su uključeni u **nastavu u zdravstvenoj ustanovi**, za vrijeme epidemije **planirati** izvođenje nastave na temelju uputa koje vrijede za te zdravstvene ustanove,

⁵ Ministarstvo će i za ovu školsku godinu koordinirati izradom okvirnoga godišnjega izvedbenog kurikuluma (GIK) za svaki nastavni predmet prema tjednima/mjesecima kojim će se odrediti skup temeljnih odgojno-obrazovnih ishoda/nastavnih sadržaja koje učenici na nacionalnoj razini trebaju ostvariti.

- **pripremiti i donijeti** rješenja o **tjednim zaduženjima** u skladu s propisima pri čemu učitelji/nastavnici trebaju znati da su zbog epidemiološke situacije **moгуće izmjene** u mjestu rada (u školi i/ili od kuće), kao i druge izmjene ako to zahtijeva trenutna epidemiološka situacija.

Prijevoz djece i učenika

U javnom prijevozu učenici se trebaju pridržavati mjera propisanih za javni prijevoz (nošenje maske u javnom prijevozu i održavanje fizičke distance). Ako je moguće, potrebno je organizirati nastavu na način da sva djeca/učenici ne dolaze u isto vrijeme u školu niti u isto vrijeme napuštaju školu, kako bi se rasteretio javni prijevoz te kako bi učenici putovali u javnom prijevozu u vrijeme manjih gužvi. Tamo gdje je moguće, predlaže se da osnivač/organizator prijevoza poveća frekvenciju reda vožnje.

Učenicima treba savjetovati **izbjegavanje gužvi, okupljanja na stajalištima** autobusa, vlaka ili tramvaja te češće pranje ruku.

Prilikom organiziranog prijevoza obvezno je nošenje maski i potrebno je koliko je to moguće osigurati što veći razmak i grupirati učenike prema razrednim odjelima/odgojno-obrazovnim skupinama koje i inače u školi/vrtiću dolaze u kontakt. S obzirom na to da se do ustanova prevoze i mlađa djeca te učenici s teškoćama u razvoju, nošenje maske treba razmotriti sukladno dobi i mogućnostima – stanju djeteta te se u posebnim slučajevima preporučuje i savjetovanje s epidemiolozima.

Djeca koja u školi ili dječjem vrtiću borave zajedno, u organiziranom prijevozu se ponašaju jednako (s jednakom distancom) kao u dječjem vrtiću i školi.

Učenici iz iste obitelji mogu sjediti jedan do drugoga. Isto tako, poželjno je da učenici istoga razrednog odjela budu jedni uz druge uz pridržavanje epidemioloških mjera. Ako učenici ulaze na više postaja, a pohađaju isti razredni odjel, dobro je predvidjeti mogućnost sjedenja u istom dijelu autobusa.

Za djecu/učenike s teškoćama u razvoju koji se prevoze posebnim vozilima, u slučaju da se prevoze u različito vrijeme, obvezna je **dezinfekcija vozila** (sjedala, rukohvata i sl. prije ulaska druge skupine učenika). Ako je predviđeno, **s djecom/učenicima s teškoćama u razvoju može biti i pratitelj.**

U slučaju organizacije po mješovitome modelu prema kojem će dio učenika nastavu pohađati od kuće, a dio u školi ili dio razreda u školi, a dio nastavu pratiti na daljinu, možda neće biti potrebe povećanja broja autobusa ili uvođenja novih linija jer dio učenika neće biti uključen u prijevoz.

Škola ne može mijenjati rad u smjenama bez prethodnog dogovora s osnivačem jer svaka promjena zahtijeva i drukčiju organizaciju prijevoza.

Ulaz u odgojno-obrazovnu ustanovu

Zabranjen je ulaz u sve ustanove osobama koje su bolesne ili su u samoizolaciji.

U vanjske prostore (dvorište, vrt, igralište) i unutarnje prostore ustanove ne mogu ulaziti osobe koje imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi koronavirusom, a osobito ako su u samoizolaciji (vidjeti [Upute](#)).

Slijedom navedenoga, bolesni:

- **roditelji** ne smiju dovesti niti odvesti djecu iz ustanova,
- **zaposlenici** ne smiju dolaziti na posao,
- **djeca i učenici** ne smiju ulaziti u ustanovu i sudjelovati u odgojno-obrazovnom radu, kao ni praktičnoj nastavi, odnosno predavanjima i vježbama.

Sve ustanove trebale bi se pridržavati mjera koje su navedene u tablici 5.

Tablica 5: Preporuke i mogućnosti ulaska u ustanovu

Mjere	Dječji vrtić	Osnovna škola	Srednja škola
Dovođenje i odvođenje djece	do ulaza u skupinu pri čemu zadržavaju razmak od najmanje 1,5 m u odnosu na druge roditelje i djecu	može ući u školu ako je riječ o učeniku 1. razreda osnovne škole ili o učeniku s teškoćama u razvoju, pri čemu zadržavaju razmak od najmanje 1,5 m u odnosu na druge roditelje/skrbnike i djecu	X
Vrijeme dolaska i ulaska u ustanovu	- dogovoriti s roditeljima u skladu s njihovim radnim obvezama i to za svako dijete	- ako je potrebno s odmakom između razreda, ovisno o broju razrednih odjela, broju učenika u školi i broju ulaza u školu (vidjeti tekst vezan uz ulazak u ustanovu)	
Preuzimanje djeteta/učenika	- roditelj uvodi dijete u ustanovu i prepušta ga odgojitelju - za vrijeme preuzimanja drugu djecu čuvaju osobe koje su na radnome mjestu	- u školu učenici dolaze i odlaze sami ili u pratnji roditelja - ako dolaze u pratnji roditelja, učenike preuzima ili prepušta roditelju/skrbniku zaduženi učitelj ispred ulaza u ustanovu, osim prvog dana nastave ako je riječ o učeniku I. razreda osnovne škole (u skladu s odlukom ravnatelja) ili o učeniku s teškoćama u razvoju	X
Ulazak roditelja/skrbnika	ako za to postoji potreba i ako roditelj/skrbnik nema simptome zbog kojih ne može u ustanovu		

Dezinfekcija ruku na ulazu u ustanovu gdje su postavljeni dozatori s dezinficijensom za ruke	obvezna dezinfekcija za zaposlenike i druge odrasle osobe koje ulaze u vrtić	obvezna dezinfekcija ili pranje ruku za sve koji ulaze u prostor škole (vidjeti Upute)	
Dezinfekcija potplata obuće	moguća za sve koji ulaze u prostor ustanove		
Predodijevanje	Obvezno. Dijete nakon ulaska u ustanovu odlazi do garderobe, ostavlja jaknu i obuva papuče.	Učenik nakon ulaska u ustanovu odlazi do garderobe ili drugog prostora za ostavljanje jakni i obuva papuče. Ako nema garderobe, učenik bi trebao držati obuću u kojoj je došao u zatvorenoj plastičnoj vrećici.	Nije obvezno.
Obvezno pranje ruku sapunom i vodom prije ili pri ulasku u sobu, učionicu i to više puta dnevno	Da	Da	Da
Izlazak izvan prostora ustanove tijekom odgojno-obrazovnoga rada⁶	-	U skladu s pravilima škole	U skladu s pravilima škole
Nošenje maske	-	+ V. - VIII. raz. OŠ - u skladu s Uputama	Da – u skladu s Uputama

Zbog smanjenja kontakata učenika različitih odgojno-obrazovnih skupina u dječjem vrtiću/razrednim odjelima, djeca/učenici prema rasporedu koji izrađuje ustanova ulaze u ustanovu. Za ulaz/izlaz djece/učenika koriste se svi ulazi u ustanovu.

Za djecu rane i predškolske dobi može se organizirati ulaz po odgojno-obrazovnim skupinama, ali zbog različitih potreba roditelja/skrbnika, odnosno vremenu dovođenja djeteta u ustanovu, svaka ustanova, na temelju dosadašnjih iskustava i u skladu s [Uputama](#), donijet će plan i raspored za ulazak, preuzimanje djeteta, predodijevanje i odlazak do sobe. Zbog različitog vremena dovođenja i odvođenja djece u dječji vrtić potrebno je voditi brigu o tome da djeca različitih odgojno-obrazovnih skupina ne borave zajedno u istom prostoru.

Za djecu/učenike s teškoćama u razvoju u posebnim razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama ulaz u ustanovu planira se posebno i u skladu s potrebama i mogućnostima djeteta/učenika.

Odmak pri ulasku učenika pojedinih razreda od 15 ili 30 minuta između odjela.

U **područnim školama/odjelima** u kojima se nastava izvodi za:

- **jedan razredni odjel**, učenici u školu ulaze istodobno,
- **dva razredna odjela**, učenici jednoga razrednog odjela ulaze/izlaze 15 minuta nakon učenika koji su prvi ušli, osim u slučaju da škola ima dva ulaza i ako učenici bez fizičkog kontakta s učenicima drugih odjela mogu ući u svoju učionicu,

⁶ Prostor ustanove podrazumijeva i dvorište, kao i drugi pripadajući prostor ustanove u kojemu je dopušten boravak i izvođenje odgojno-obrazovnoga rada/nastave ako je to potrebno zbog organizacije odgojno-obrazovnoga rada, a pri tome se može osigurati to da se učenici prilikom ulaska i izlaska ne susreću s učenicima drugih razrednih odjela.

- **tri ili više razrednih odjela** istog razreda ulaze s odmakom od 15 do 30 minuta između razreda.

U **matičnim školama ili školama s većim brojem razrednih odjela istoga razreda**, a ovisno o broju učenika i broju ulaza, škola se može odlučiti za jedan od načina prikazanih u tablici 6 ili na drukčiji način.

Tablica 6: Mogućnosti ulaska u odgojno-obrazovnu ustanovu

broj ulaza	broj razrednih odjela istoga razreda	vrijeme ulaska
Bez obzira na broj ulaza	bez obzira na broj razrednih odjela preporučljivo je da učenici putnici koje se prevoze istim autobusom ili kombijem ulaze istodobno	prema dolasku autobusa istodobno, po mogućnosti prije drugih učenika
1 ulaz	jedan razredni odjel	odmak od 15 minuta između razreda
	dva ili više razrednih odjela	odmak od 15 minuta između učenika istoga razreda
**2 ulaza	- učenici od I. do IV. razreda ulaze na jedan ulaz - učenici od V. do VIII. razreda ulaze na drugi ulaz	odmak od 15 minuta između učenika različitih razreda
	- učenici I. i II. razreda SŠ ulaze na jedan ulaz, a učenici III., IV. i V. razreda na drugi ulaz	
3 ili više ulaza	- određuje se učionici najbliži ulaz - učenici ulaze po razredima	odmak od 10 do 15 minuta između učenika istoga razreda
Ulaz izravno u učionicu	- učenici ulaze izravno u učionicu, ali ispred učionice trebala bi biti omogućena dezinfekcija obuće jer kroz učionicu moraju do garderobe	X

* Učenici putnici ulaze u školsku ustanovu istodobno. Ispred ulaza dočekuje ih dežurni učitelj ili zaduženi zaposlenik. Preporučljivo je da učenike u učionici dočeka predmetni učitelj/nastavnik koji prvi s učenicima izvodi nastavu kako bi se smanjio dulji kontakt učenika različitih razrednih odjela.

** Raspored ulaska razreda naveden je kao primjer i svaka ga škola može prilagoditi.

Prostorni uvjeti i odgojno-obrazovni rad

Zbog različitosti ustanova, kako u broju djece/učenika, odgojno-obrazovnih skupina razrednih odjela i zaposlenika, tako i broja soba/učionica, praktikuma, sanitarnih čvorova i ostalog prostora te organizaciji rada u školi u jednoj, dvije ili više smjena, svaki ravnatelj dužan je **načiniti posebne pripreme za stvaranje sigurnog okruženja** za izvođenje odgojno-obrazovnog rada.

U školama u kojima se nastava izvodi u dvije ili tri smjene potrebno je **planirati vrijeme za čišćenje** prostora škole prije ulaska učenika i zaposlenika u školu.

Za svaku odgojno-obrazovnu skupinu/razredni odjel potrebno je **odrediti** sobu/učionicu u kojoj će se izvoditi dnevni odgojno-obrazovni rad osim kada to zahtijeva nastavni proces poput nastave u kabinetima, vježbaonicama, informatičkim učionicama, nastave tjelesne i zdravstvene kulture u školskoj sportskoj dvorani i sl.

Iznimno, za učenike od V. do VIII. razreda osnovne škole ili učenike srednje škole moguća je dnevna izmjena učionica i to isključivo i ako je potrebno pri izvođenju nastave u specijaliziranim učionicama kao što je nastava informatike, usvajanje pojedinih ishoda iz fizike, kemije, tehničkog,

i sličnih predmeta ili stručnih predmeta pri čemu je poželjno da se nastava određenoga predmeta toga dana održava u dvosatu ili trosatu. U tom slučaju potrebno je nakon radnog dana tu učionicu prozračiti i dezinficirati.

Pri određivanju soba/učionica u kojima će se izvoditi odgojno-obrazovni rad/nastava treba voditi računa o tome da se treći odgojitelj u predškolskoj ustanovi, pomoćni djelatnik za njegu i skrb djeteta rane i predškolske dobi, pomoćnik u nastavi, stručni komunikacijski posrednik ubraja u **ukupan broj osoba** u odgojno-obrazovnoj skupini/razrednom odjelu.

Pri određivanju soba/učionica potrebno je **voditi računa o mogućnosti što kraćeg puta od ulaza u zgradu do garderobe i sobe/učionice** kako bi se smanjili kontakti između djece/učenika prilikom ulaska u zgradu. Odgojno-obrazovni rad može se izvoditi i u prostorima koji inače nisu namijenjeni za sobe/učionice, ali ispunjavaju potrebne uvjete.

U ustanovama u kojima nema garderobe, potrebno je točno **odrediti gdje će se i na koji način ostavljati ili čuvati odjeća i obuća**.

U školama u kojima je nastava organizirana u jednoj smjeni učenicima treba **omogućiti** ostavljanje obuće u garderobi ili u prostoru namijenjenom za to.

Preporučuje se ustanovama u kojima se izvode posebni programi za učenike s teškoćama u razvoju ostavljanje ne samo obuće, već i drugih stvari koje djeca/učenici najčešće svakog dana odnose kući.

Potrebno je točno **utvrditi i odrediti raspored korištenja sanitarnih prostora** i mogućnost redovitog pranja ruku koje je od osobite važnosti za očuvanje zdravlja djece/učenika i zaposlenika.

U učionicama je:

- potrebno **postaviti stolove i klupe na način da učenici sjede jedan iza drugoga ili jedan pokraj drugoga** kako bi se što više izbjegao kontakt licem u lice. U razrednim odjelima s manje učenika moguće je rasporediti klupe i na drukčiji način, ali vodeći računa o tome da učenici što manje sjede okrenuti jedni prema drugima,
- moguće postaviti **pregrade na klupe** između učenika kako bi se smanjio rizik od zaraze. O mogućnostima postavljanja pregrada mogu odlučiti ravnatelji u dogovoru s odgojno-obrazovnim radnicima, školskim odborom i osnivačima, a mogu uključiti i predstavnike lokalne zajednice te tražiti stručna mišljenja vezano uz mogućnost njihova postavljanja i učinkovitost smanjenja rizika.

Prostorije se trebaju **redovito provjetravati** (vidjeti [Upute](#)).

Odgojno-obrazovni rad na otvorenom. Za lijepoga vremena preporučuje se da odgojitelj/učitelj/nastavnik s djecom/učenicima provodi što je moguće više vremena na otvorenom (npr. izvođenje nastave na otvorenom).

Nužno je tijekom boravka učenika u školi organizirati odmore na koje učenici mogu izaći iz učionice. Posebno se preporučuje da učenici izađu na otvoreno tijekom odmora kada god to vremenske prilike dopuštaju. Odmori izvan učionice nužni su zbog očuvanja tjelesnog i mentalnog zdravlja i dobrobiti učenika te zbog boljeg održavanja i usmjerenja pažnje tijekom nastave. Nadalje, mogućnost izlaska učenika iz učionica tijekom odmora nužna je kako bi se mogle provjeriti učionice.

Moguće je i korištenje dječjih igrališta, ali samo uz pridržavanje [Preporuka o načinu stavljanja u funkciju dječjih igrališta te načinu bavljenja rekreativnim sportom na otvorenom za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19](#).⁷

Didaktičku i drugu opremu potrebno je redovito dezinficirati i/ili prati.

Izvođenje nastave u blok-satu (dvosatu, trosatu) može pridonijeti sigurnosti učenika i zaposlenika te smanjenju potrebe česte dezinfekcije didaktičkog materijala.

U slučaju dodatnih epidemioloških uputa/mjera, odgojno-obrazovne ustanove bit će dužne postupiti u skladu s njima.

Didaktička oprema koja se koristi u nekoliko razrednih odjela, tj. ona koju će učitelj/nastavnik nositi sa sobom iz jednog u drugi razred, **treba se dezinficirati** prije unošenja iz jednoga u drugi razred.

Dnevni raspored sati izvodi se s početkom koji ovisi o definiranom rasporedu ulaska u školu te **postoji mogućnost da u određenim slučajevima nema školskoga zvona** koje označava početak nastave, kraj ili početak nastavnoga sata.

Dopušteno je miješanje djece i učenika različitih odgojno-obrazovnih skupina koji su slične dobi i uobičajeno provode školske i izvanškolske aktivnosti zajedno s drugom djecom/učenicima i odgojiteljima/nastavnicima (npr. u dječjim vrtićima pri izvođenju kraćih programa s djecom predškolske dobi te u školama tijekom izvođenja izborne nastave, nastave stranih jezika, fakultativne nastave, dodatne i dopunske nastave, programa produženoga boravka, programa produženoga stručnog postupka, nastave jezika i kulture nacionalnih manjina po Modelu C, pripreme i dopunske nastave hrvatskoga jezika za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik i slično) na način da je prilikom miješanja skupina/razrednih odjela obvezno držati najveći mogući razmak, kao i nošenje maske, osim za djecu u dječjim vrtićima i učenike od 1. do 4. razreda osnovne škole te prilikom sportskih aktivnosti.

⁷ Preporuke o načinu stavljanja u funkciju dječjih igrališta te načinu bavljenja rekreativnim sportom na otvorenom za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Dje%C4%8Dja-igrali%C5%A1ta-i-rekreativno-bavljenje-sportom-na-otvorenome.pdf>

Dopušteno je organiziranje zbora i orkestra za učenike različitih razreda i škola koje učenici pohađaju uz održavanje najvećega mogućeg razmaka i osnivanje stalnih grupa nepromijenjenog sastava.

Prehrana u dječjim vrtićima i školama

Prehrana se može organizirati u **blagovaonici** na način propisan [Uputama](#) pri čemu djecu/učenike u blagovaonicu vodi odgojitelj/učitelj koji je s učenicima prije toga imao nastavu. Ako se prehrana organizira u blagovaonici, nužno je **izraditi raspored boravka u blagovaonici** pri čemu se vodi računa o dobi djeteta i vremenu ulaska učenika u školu, a moguće je i postavljanje pregrada na stolovima na način propisan [Uputama](#).

Između djece/učenika **obvezan je razmak**, a ovisno o veličini blagovaonice, vrijeme za užinu i/ili ručak djece/učenika može biti u različito vrijeme. Također, po mogućnosti jasno na vidnome mjestu naznačiti maksimalan broj osoba koje u isto vrijeme mogu boraviti u blagovaonici. Blagovaonicu je između ulazaka dviju skupina djece/učenika potrebno očistiti (stolove).

Hranu pripremljenu u obiteljskom domu u higijenskim uvjetima svako dijete može donijeti u školu i konzumirati u školi, kao što se uobičajeno hrana donosila u školu prije pandemije. Higijenski uvjeti podrazumijevaju pranje ruku prije pripreme obroka, pranje namirnica tekućom vodom ako se namirnice ne mogu termički obraditi (voće ili povrće) te termička obrada namirnica. Hranu treba uredno zapakirati da se izbjegne onečišćenje u školskoj torbi. Prije konzumacije hrane, dijete treba oprati ruke vodom i sapunom. Djecu je potrebno poticati da ne dijele hranu i pića s drugima.

U slučaju izvođenja nastave na daljinu, odnosno izostanka djece/učenika u vrtiću/školi, potrebno je uzeti obzir u smanjenje količine pripremane hrane. Preporučuje se osnivačima da unaprijed obavijeste roditelje o plaćanju prehrane u vrijeme izostanka djeteta/učenika.

Okupljanje odgojno-obrazovnih radnika u dječjim vrtićima i školama

Odgojitelji/učitelji/nastavnici i stručni suradnici mogu boraviti u zbornici uz održavanje što većeg razmaka i nošenje maski.

Preporučuje se izbjegavanje nepotrebnih kontakata među odgojno-obrazovnim radnicima i drugim zaposlenicima kako bi se smanjio rizik od zaraze. Komunikacija među odgojno-obrazovnim radnicima treba biti redovita, a sastanci se trebaju održavati na način koji jamči fizički razmak i pridržavanje mjera.

Prvi dan/i u ustanovi

S obzirom na epidemiološku situaciju i mjere održavanja razmaka među djecom/učenicima te preporuke vezane uz ulaz drugih osoba u odgojno-obrazovne ustanove, prvi dan pedagoške/nastavne godine potrebno je prilagoditi [Uputama](#) prema mogućnostima organizacije rada u pojedinoj ustanovi.

Zbog toga nije moguće dati jedinstvenu preporuku, već će svaka ustanova pronaći najbolja rješenja uz provođenje epidemioloških mjera.

PRVI DAN ZA DJECU RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

U dječjim vrtićima, za djecu koja se tek uključuju u sustav ranog i predškolskog odgoja, planirano je vrijeme za prilagodbu te je roditelj s djetetom mogao boraviti u dječjem vrtiću, odnosno odgojno-obrazovnoj skupini. Mogućnost boravka roditelja nužno je uskladiti s [Uputama](#) kako bi se svoj djeci, zaposlenicima, roditeljima i obiteljima omogućila što veća sigurnost i smanjila mogućnost od zaraze.

U skladu s [Uputama](#), **roditelj može ući u dječji vrtić uz pridržavanje epidemioloških mjera** (mora se preobuti ili imati plastične navlake za obuću, obavezan je imati masku na licu, dezinficirati ruke itd.).

Duže zadržavanje moguće je primjerice prilikom prilagodbe djeteta na novu sredinu na početku uključivanja u ustanovu, uz predočenje digitalne COVID potvrde. Međusobni razmak ne trebaju držati osobe iz istog kućanstva. U pratnji djeteta uvijek je samo jedna odrasla osoba. Roditelj ili druga osoba u pratnji djeteta obavezno u ustanovi nosi masku te bez maske ne može ući u ustanovu, već dijete preuzima djelatnik ispred ulaza u ustanovu. Ravnatelj je dužan izraditi raspored za boravak roditelja u vrtićkim skupinama i o tome ih na vrijeme obavijestiti. Ne preporučuje se istodobno veći broj roditelja u jednoj prostoriji.

Dopušteno je održavanje roditeljskih sastanaka i individualnih informacija licem u lice na način da se kontakt roditelja s djelatnicima dječjeg vrtića i djecom smanji na najmanju moguću mjeru. Na roditeljskim sastancima i individualnim informacijama svi roditelji, odgojitelji i stručni suradnici moraju nositi maske i održavati fizički razmak po mogućnosti dva metra. Preporučeno je da tijekom roditeljskih sastanaka i individualnih informacija prozori budu otvoreni. Ako ravnatelj ustanove uz suglasnost upravnog vijeća tako odluči, može omogućiti održavanje roditeljskih sastanaka samo uz predočenje COVID potvrda ili potvrda o preboljenju ili cijepljenju roditelja. U tom slučaju za roditelje koji nemaju niti jedno od navedenog, ravnatelj je dužan omogućiti sudjelovanje na roditeljskim sastancima online.

PRVI DAN ZA UČENIKE I. RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE

Uobičajeno je da se za učenike I. razreda organiziraju priredbe te da s djecom dolaze njihovi roditelji. Zbog epidemije bolesti COVID-19 **ne preporučuje se održavanje priredaba**, ali ih je moguće organizirati u skladu s [Uputama](#). Moguće je planirati i zajednički dolazak učenika i jednog roditelja u školu radi upoznavanja djece i roditelja s učiteljem i to **za svaki razredni odjel u posebnoj prostoriji ili na otvorenom**.

Ako će jedan roditelj doći s djetetom i ako će s djetetom ulaziti u učionicu, trebalo bi za to planirati posebno vrijeme kada u školi nema ostalih učenika ili je u školi manji broj učenika i uz pridržavanje svih epidemioloških mjera. U skladu s [Uputama](#), duže zadržavanje moguće je primjerice prilikom prilagodbe učenika na novu sredinu na početku uključivanja u ustanovu, uz predočenje digitalne COVID potvrde. Međusobni razmak ne trebaju držati osobe iz istog kućanstva. U pratnji učenika uvijek je samo jedna odrasla osoba. Roditelj ili druga osoba u pratnji učenika obvezno u ustanovi nosi masku te bez maske ne može ući u ustanovu, već učenika preuzima djelatnik ispred ulaza u ustanovu.

S obzirom na to da će učenicima biti podijeljeni i udžbenici, potrebno je **razraditi protokol i način njihova preuzimanje** od roditelja učenika.

Učitelji prvi dan mogu iskoristiti i za **održavanje roditeljskog sastanka**, tj. davanje uputa vezanih uz organizaciju rada, informiranje djece i roditelja o [Uputama](#) i ovim Preporukama.

Dopušteno je održavanje roditeljskih sastanaka i individualnih informacija licem u lice na način da se kontakt roditelja s djelatnicima dječjeg vrtića i djecom smanji na najmanju moguću mjeru. Na roditeljskim sastancima i individualnim informacijama svi roditelji, odgojitelji i stručni suradnici moraju nositi maske i održavati fizički razmak po mogućnosti dva metra. Preporučeno je da tijekom roditeljskih sastanaka i individualnih informacija prozori budu otvoreni. Ako ravnatelj ustanove uz suglasnost školskog odbora tako odluči, može omogućiti održavanje roditeljskih sastanaka samo uz predočenje COVID potvrda ili potvrda o preboljenju ili cijepljenju roditelja. U tom slučaju za roditelje koji nemaju niti jedno od navedenog, ravnatelj je dužan omogućiti sudjelovanje na roditeljskim sastancima online.

PRVI DAN ZA UČENIKE OSTALIH RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE I SREDNJIH ŠKOLA

Prije 6. rujna 2021., odnosno prvoga dana nastavne godine, **učenici trebaju biti obaviješteni o vremenu dolaska u školu** te pridržavanju svih **uputa**, kao i o **učionici** u kojoj će se za njih izvoditi nastava.

Upute koje su propisane vezano uz prijevoz, ulaz/izlaz, kao i sve druge primjenjuju se od prvoga dana.

S obzirom na to da će učenicima biti podijeljeni i **udžbenici**, potrebno je **razraditi protokol njihova preuzimanja**.

Trajanje nastave prvoga dana moguće je prilagoditi specifičnostima prostora i broja učenika, a **poželjno je da s učenicima bude samo razrednik**, a ne i drugi učitelji/nastavnici. Škola može prvoga dana planirati i izvođenje nastave, što ovisi o odluci svake škole.

Sve učenike razrednici su dužni obavijestiti o pravilima i obvezama, rizicima i uputama kojih se moraju pridržavati, vodeći pri tome računa o dobi učenika, kao i njihovim specifičnostima, osobito ako je riječ o učenicima s teškoćama u razvoju.

Dopušteno je održavanje roditeljskih sastanaka i individualnih informacija licem u lice na način da se kontakt roditelja s djelatnicima škole i učenicima smanji na najmanju moguću mjeru. Na roditeljskim sastancima i individualnim informacijama svi roditelji i učitelji, nastavnici i profesori moraju nositi maske i održavati fizički razmak po mogućnosti dva metra. Preporučeno je da tijekom roditeljskih sastanaka i individualnih informacija prozori budu otvoreni. Ako ravnatelj ustanove uz suglasnost školskog odbora tako odluči, može omogućiti održavanje roditeljskih sastanaka samo uz predočenje COVID potvrda ili potvrda o preboljenju ili cijepljenju roditelja. U tom slučaju za roditelje koji nemaju niti jedno od navedenog, ravnatelj je dužan omogućiti sudjelovanje na roditeljskim sastancima online.

Obvezna je komunikacija učitelja/nastavnika, kao i komunikacija s roditeljima učenika kako bi se istaknulo napredovanje učenika ili možebitne teškoće. U toj komunikaciji ključna je uloga razrednika.

Dnevna i tjedna organizacija rada - raspored sati

Raspored sati učenici najčešće dobivaju prvoga dana nastavne godine i u mnogim školama po njemu se nastava izvodi tijekom nastavne godine. U nekim slučajevima raspored se priprema za prve tjedne nastave, ali nakon toga najčešće se nastava održava po istom rasporedu osim u situacijama kada su potrebne izmjene zbog odsutnosti učitelja/nastavnika ili odlaska učenika, npr. na višednevnu izvanučioničku nastavu.

Najčešće je raspored svih nastavnih predmeta ravnomjerno raspoređen tijekom tjedna i nastavne godine te učenici imaju nastavu više predmeta tijekom jednoga dana.

Međutim, moguće je i većinu aktivnosti/nastave planirati u blok-satu (dvosat ili trosat) te da učenici imaju manje nastavnih predmeta. Uz to, moguća je i tzv. blok-nastava.

Blok-sat (dvosat ili trosat) u nekim školama i za neke nastavne predmete izvodio se češće, a u nekima se nije izvodio. Činjenica je da blok-sat (dvosat ili trosat) ovisno o programu/kurikulumu, aktivnostima i očekivanim ishodima određenoga nastavnog predmeta i planiranom broju sati u jednom tjednu može imati prednosti i nedostatke, ali kako je jedan od glavnih ciljeva sačuvati zdravlje učenika, odgojno-obrazovnih radnika i obitelji učenika i zaposlenika, **preporučeno je da se nastava održava u blok-satu** (dvosat ili trosat), osim za učenike razredne nastave.

Kako blok-sat može smanjiti rizike za učenike i zaposlenike?

Prema [Uputama](#), potrebno je kontakte smanjiti na minimum kako bi se smanjio rizik za zarazu, a iz navedenog primjera vidljivo je kako izvođenje nastave u dvosatu tome pridonosi.

Učitelj/nastavnik i učenici bit će rjeđe u kontaktu, a broj učitelja/nastavnika koji izvode nastavu tijekom jednoga dana u razrednom odjelu je manji, što pak smanjuje broj osoba s kojima tijekom dana dolaze u kontakt. Uz to, velik broj učitelja/nastavnika radi u dvije ili više škola te se uvođenjem nastave u dvosatu može smanjiti i broj dana u tjednu u kojima će učitelj dolaziti u jednu od škola u kojoj radi. I putovanje, kao i kontakt s učenicima različitih škola, može povećati rizik. Naime, ako se koronavirusom zarazi učitelj koji radi u dvije ili više škola, ne samo da neće moći izvoditi nastavu, već je moguće očekivati veći rizik i za sve s kojima će biti u kontaktu.

Stoga se preporučuje ravnateljima i satničarima izrada rasporeda u dvosatima za nastavne predmete s učenicima od V. razreda osnovne škole do završnog razreda srednje škole.

Moguće je i izvođenje nastave u trosatu, ali treba imati na umu više čimbenika koji za učenike mogu imati i negativne učinke, kao što je zaboravljanje, ako učenici tjedan dana ne sudjeluju u nastavi ili aktivnostima jednoga nastavnog predmeta. Nastavu nekih predmeta (npr. stranih jezika) zbog toga nikako ne bi trebalo planirati u trosatu, a osobito ne za učenike u osnovnoj školi.

Slijedom navedenoga, s obzirom na različite situacije, treba razmisliti koji je scenarij organizacije rada u ovoj situaciji najbolji i koji se od njih može primijeniti vezano uz osobitosti ne samo nastavnih predmeta, već i programa/kurikuluma pojedinih škola (strukovne škole imaju specifičnu

organizaciju rada zbog prakse te je sigurno da se organizacija rada ne samo tijekom dana ili tjedna, već i određenog razdoblja, može i treba prilagoditi kurikulumu).

Isto tako, treba imati na umu da je u školama s većim brojem učenika u razrednom odjelu moguć mješoviti model nastave prema kojem će dio učenika istoga razrednog odjela nastavu pohađati od kuće, a dio u školi ili dio razreda u školi, a dio nastavu pratiti na daljinu, ali se **ne preporučuje izvođenje određenih nastavnih predmeta samo na daljinu**. Ovakav model nije primjeren učenicima mlađe dobi, tj. učenicima osnovne škole.

U skladu s [Uputama](#) za učenike koji su uključeni u posebne programe po modelu djelomične integracije, odgojno-obrazovni rad održava se dijelom u redovitome razrednom odjelu, a dijelom u posebnom, uz pridržavanje propisanih epidemioloških mjera.

Za učenike koji zbog većih motoričkih teškoća ili kroničnih bolesti ne mogu polaziti nastavu, a za koje škola ima odobrenje Ministarstva za organizaciju nastave u kući, nastava se može izvoditi u domu učenika. Ne preporučuje se dolazak više učitelja/nastavnika u dom učenika tijekom jednoga dana. Učitelj/nastavnik dužan je pridržavati se [Uputa](#) te mu se preporučuje nošenje maske. U slučaju pogoršanja epidemiološke situacije, odnosno tijekom primjene Modela C nastava u kući odvija se kao nastava na daljinu.

Prilikom izrade satnice i planiranja odgojno-obrazovnoga rada potrebno je imati u vidu sljedeće:

- Ministarstvo će i za ovu školsku godinu koordinirati izradom okvirnoga godišnjega izvedbenog kurikuluma (GIK) za svaki nastavni predmet prema tjednima/mjesecima kojim će se odrediti skup temeljnih odgojno-obrazovnih ishoda/nastavnih sadržaja koje učenici na nacionalnoj razini trebaju ostvariti. Odgojno-obrazovni radnici autonomni su i u izradi vlastitih izvedbenih kurikuluma pri čemu trebaju uzeti u obzir specifičnost epidemiološke situacije te modele rada koji se u ovom dokumentu predlažu i razrađuju;
- za nastavu na daljinu nužna je izrada prilagođenog rasporeda i načina provođenja učenja na daljinu, imajući u vidu da je učenicima potrebno više vremena za svladavanje gradiva nego da su u školi. Posebnu pozornost treba posvetiti dnevnom i tjednom opterećenju učenika s obvezama po pojedinim predmetima i aktivnostima učenika.

Planiranje, provedba i vrednovanje nastave u pedagoškoj i školskoj godini

Učenici započinju školsku godinu u školskim klupama nastvom uživo. Ostali oblici nastave poput nastave na daljinu prilagođavaju se u skladu s realnim stanjem u populaciji vezanim uz epidemiju bolesti COVID-19. Škole i ostale odgojno-obrazovne institucije trebaju biti spremne na brzu i učinkovitu prilagodbu u realizaciji nastave uživo, odnosno na online nastavu u onim slučajevima u kojima je to potrebno. Iznimno je važno da se i u uvjetima pandemije i epidemije osigura **jednaka kvaliteta obrazovanja za sve učenike**. To znači da svi učenici bez obzira na socioekonomski status obitelji, posebne odgojno-obrazovne potrebe, podrijetlo, pripadnost određenoj ranjivoj skupini i vrsti škole koju pohađaju, imaju jednake uvjete za obrazovanje te da s jednakim početnim uvjetima ostvaruju pravo na kvalitetno obrazovanje, što je osnovni preduvjet za postizanje pravednoga odgojno-obrazovnog sustava. Pravedni odgojno-obrazovni sustavi s ciljanim mjerama i aktivnom potporom osjetljivim skupinama učenika nastoje maksimalno ublažiti utjecaj nepovoljnih čimbenika na učenje i ostvarivanje zadanih odgojno-obrazovnih ishoda učenja.

Učenje, poučavanje i vrednovanje u odgojno-obrazovnome sustavu Republike Hrvatske temelji se na pravnim i strateškim dokumentima. Vezano uz te dokumente u nastavku se nalaze opće smjernice i preporuke koje se trebaju ostvariti u skladu s navedenim načelima u suradnji svih institucija i pojedinaca nadležnih **za planiranje i provedbu nastave** (nadležne agencije, osnovne i srednje škole, nastavnici i roditelji). Roditelji, posebice u realizaciji nastave na daljinu, predstavljaju u odgojno-obrazovnom sustavu dragocjenu komponentu u postizanju odgojno-obrazovnih ishoda te je preporučljiva uska i aktivna obostrana suradnja škole i roditelja. Navedene opće preporuke i smjernice temelji su za daljnju operacionalizaciju i razradu.

U školskoj godini 2021./2022. u postojećim epidemiološkim okolnostima i s predviđenim modelom nastave koji predviđa pretežnu provedbu nastave uživo, treba težiti da svi učenici, u skladu sa svojim mogućnostima, postignu odgojno-obrazovne ishode u nastavnim sadržajima propisanim pojedinim predmetnim kurikulumima/nastavnim programima kako bi im se omogućio nesmetan vertikalni prijelaz u sljedeće obrazovne cikluse, nastavak školovanja te profesionalni i osobni razvoj.

Pri planiranju nastave u školskoj godini 2021./2022. naglasak ne bi trebao biti samo na kratkoročnim učincima poput broja ostvarenih nastavnih sati, količine obrađenoga nastavnog sadržaja ili ostvarenosti pojedinih odgojno-obrazovnih ishoda, nego treba promišljati o dugoročnim posljedicama potencijalnih prekida nastave uživo na učenike, obitelji, gospodarstvo i društvo u cjelini. Unatoč nastojanju da se odgojno-obrazovni ishodi/nastavni sadržaji propisani za određeni razred ostvare u cijelosti, u postojećim epidemiološkim okolnostima koje se ne mogu potpuno predvidjeti **potrebno je odrediti skup temeljnih odgojno-obrazovnih**

ishoda/nastavnih sadržaja koje učenici trebaju ostvariti kako bi se učenicima omogućio nastavak školovanja te profesionalni i osobni razvoj.

S obzirom na okolnosti u kojima je protekla školska godina 2020./2021., u planiranje se mogu uključiti i neki odgojno-obrazovni ishodi i nastavni sadržaji iz prethodnoga razreda ako se to prema procjeni nastavnika pokaže nužnim.

Na početku školske godine treba utvrditi do koje su razine učenici ostvarili ključne odgojno-obrazovne ishode/usvojili nastavne sadržaje iz prijašnjeg razreda. Tom vrednovanju treba pristupiti formativno. **Učenik treba dobiti jasnu povratnu informaciju o razini usvojenosti svojih znanja i vještina** (primjerice, visoka, srednja, temeljna ili nedovoljna). Rezultati ovoga formativnog vrednovanja nastavnicima trebaju poslužiti kao polazište za uključivanje pojedinih odgojno-obrazovnih ishoda/nastavnih sadržaja u izvedbeni godišnji kurikulum/izvedbeni program.

Posebnu brigu treba voditi o psihološkoj i mentalnoj dobrobiti učenika i učitelja/nastavnika tako da se **osigura pomoć i potpora stručnih suradnika i nadležnih službi**. Ustanova treba imati razvijene mehanizme pravodobne detekcije potreba za psihološko-pedagoškom intervencijom i poduzeti potrebne mjere kako bi se osigurala adekvatna pomoć i potpora za djecu i učenike, odgojitelje/učitelje/nastavnike i roditelje. Dakle, ustanove trebaju aktivno primjenjivati preporuke strateških dokumenata i propisa te graditi izvrsnu suradnju temeljenu na dvosmjernoj komunikaciji svih dionika.

Da bi se osigurale jednake odgojno-obrazovne mogućnosti za svu djecu i učenike te smanjila opasnost od produbljivanja razlika među djecom i učenicima, ustanove bi trebale imati razvijene **mehanizme za identifikaciju djece/učenika u nepovoljnom položaju** te poduzeti potrebne mjere da im se osiguraju dostatni resursi i primjereni uvjeti za učenje.

NASTAVA NA DALJINU

Nastava na daljinu u ovom dokumentu podrazumijeva **dvosmjernu komunikaciju** na daljinu na relaciji učenik-učitelj, kao i **samostalni rad** učenika od kuće. Nastavnici koriste didaktičke pristupe koji su prikladni za učenje na daljinu i omogućavaju aktivno uključivanje i rad svih učenika i „dvosmjernu“ komunikaciju.

Aktivnosti u e-obrazovanju mogu biti izvedene sinkrono (istodobno, tj. u isto vrijeme ili u nekom kraćem vremenskom intervalu) i asinkrono (u različito vrijeme, odnosno bez definiranih kratkih ciljnih vremenskih intervala).⁸

Asinkrone aktivnosti omogućuju polaznicima da ih obavljaju u vrijeme koje im najviše odgovara, vremenski neograničeno korištenje elektroničke pošte, foruma i dokumenata postavljenih na web, kao i kvizova i testova čije je bodovanje automatizirano.

Sinkrone aktivnosti omogućuju komunikaciju u stvarnom vremenu na principu „isto vrijeme, različito mjesto“, asinkrone na principu „različito mjesto, različito vrijeme“. Dok sinkrona komunikacija omogućuje povezivanje i razmjenu informacije više sudionika u isto vrijeme, asinkrona komunikacija je prikladnija za zadatke koji zahtijevaju promišljanje i više vremena za ostvarenje. Dok se sinkrona komunikacija događa u realnom vremenu (sudionici moraju biti prisutni /online/ u isto vrijeme), asinkrona komunikacija od sudionika ne zahtijeva da budu istodobno online te imaju vremena oblikovati svoj odgovor i komunikaciju ili je odgoditi.

Budući da učenici razredne nastave u toj dobi nisu spremni samostalno koristiti digitalne alate, **Ministarstvo nastavlja suradnju s javnom televizijom (HRT) - „Škola na Trećem“ za najmlađe učenike.** Za starije učenike (od V. razreda osnovne škole nadalje), kao potporu nastavnicima, učenicima i roditeljima, s ciljem da svi sadržaji i učenje budu dostupni svim učenicima u uvjetima nastave povezanim s bolesti COVID-19, Ministarstvo je na poveznici <https://i-nastava.gov.hr/videolekcije-11/11> objavilo videolekcije za sve nastavne predmete koji se poučavaju u predmetnoj nastavi u osnovnoj školi i gimnazijama. Videolekcije su, po tjednima i temama, usklađene s temama koje se nalaze u okvirnim godišnjim izvedbenim kurikulumima za svaki nastavni predmet. One mogu biti izvedene sinkrono (istodobno, tj. u isto vrijeme ili u nekom kraćem vremenskom intervalu) i asinkrono (u različito vrijeme, odnosno bez definiranih kratkih ciljnih vremenskih intervala).

U nastavi na daljinu stvara se prilagođeni raspored ili prilagođeni način provođenja učenja na daljinu jer je učenicima potrebna jasnija orijentacija i više vremena za rješavanje zadataka i usvajanje gradiva nego da su u školi. Posebna pozornost posvećuje se dnevnom i tjednom opterećenju učenika s obvezama po pojedinim predmetima i aktivnostima. Predlaže se da komunikaciju na daljinu između nastavnika i učenika koordinira razrednik. Upute za rad učenika trebaju biti kratke, jasne i razumljive, a zadaci trebaju biti u skladu s njihovom dobi i sposobnostima.

Prilikom pripreme i uspostave oblika nastave na daljinu koristit će se pristupi opisani u [Akcijском planu za provedbu nastave na daljinu](#), a prema [Smjernicama osnovnim i srednjim školama vezanim uz organizaciju nastave na daljinu uz pomoć informacijsko-komunikacijske tehnologije](#) te

⁸ <http://edupoint.carnet.hr/referalni/obrazovni/mkod/metodika/sinasin.html>

pripadajućim [Preporukama o organizaciji radnog dana učenika i uputama za vrednovanje i ocjenjivanje tijekom nastave na daljinu](#).

Dokumenti za pedagošku/školsku godinu 2021./2022.

DOKUMENTI U VRTIĆIMA

U skladu s člankom 21. *Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju* (Narodne novine, br. [10/97](#), [107/07](#), [94/13](#) i [98/19](#)), predškolske ustanove dužne su donijeti godišnji plan i program rada kao i kurikulum dječjeg vrtića.

Godišnji plan i program rada i kurikulum za pedagošku godinu 2021./2022. upravno vijeće dječjeg vrtića dužno je donijeti do 30. rujna 2021. godine, a donošenje je moguće na sjednici koja će se nakon odlaska djece održati u dječjem vrtiću uz pridržavanje epidemioloških mjera ili na sastanku koji će se održati na daljinu.

Pri izradi i donošenju godišnjega plana i programa rada dječjega vrtića potrebno je voditi računa o epidemiološkoj situaciji te posebnu pozornost posvetiti **programu zdravstvene zaštite djece, higijene i prehrane te programima socijalne skrbi**.

I u izradi kurikuluma dječjega vrtića za pedagošku godinu 2021./2022. potrebno je predvidjeti moguća odstupanja od planiranog, kao i odstupanja od vremenika aktivnosti.

Dokumentima se obvezno planira i **mogućnost rada uz dvosmjernu komunikaciju s roditeljima** za djecu koja bi mogla biti u izolaciji, kao i za djecu koja zbog zdravstvenih razloga ne mogu ili ne smiju u dječji vrtić.

Isto tako, potrebno je planirati **rad stručnih suradnika s djecom i roditeljima** kojima je potrebna pomoć i potpora i to za djecu koja su u dječjem vrtiću i onu koja ga ne mogu pohađati.

Program predškole obvezno se planira te ga je predškolska ili školska ustanova u kojoj se izvodi obvezna provesti u skladu s propisima. U slučaju da se program neće moći izvoditi u dječjem vrtiću ili školskoj ustanovi, potrebno je voditi računa da mora biti realiziran u propisanom roku te je u iznimnim slučajevima moguće i njegovo **izvođenje na daljinu**.

Za roditelje i djecu koja se tek uključuju u programe ranog i predškolskoga odgoja i obrazovanja moguće je planirati i održati prvi roditeljski sastanak u dječjem vrtiću ili vanjskom prostoru dječjeg vrtića, ali u vremenu kada u navedenim prostorima nema djece i uz pridržavanje epidemioloških mjera. Roditelji ne mogu ući u dječji vrtić bez maske i prethodne dezinfekcije obuće i ruku. Sastanku ne smiju nazočiti roditelji ni djeca koja su u izolaciji, odnosno oni koji sukladno Mjerama ne mogu u ustanovu.

DOKUMENTI U ŠKOLAMA

Godišnji plan i program rada i školski kurikulum za školsku godinu 2021./2022. školski odbor dužan je donijeti sukladno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Sjednice vijeća roditelja i učiteljskog/nastavničkog vijeća vezano uz donošenje školskih dokumenata moguće je održati u školi uz pridržavanje epidemioloških mjera.

U godišnjim dokumentima, sukladno zakonima, predlaže se planiranje svih sastavnica propisanih zakonima, ali uz navođenje **mogućnosti izvođenja nastave na daljinu**, kao i moguća odstupanja od planiranog s obzirom na epidemiološku situaciju.

Prilikom izrade **godišnjega plana i programa rada i školskoga kurikuluma** potrebno je imati u vidu to da će Ministarstvo i za ovu školsku godinu koordinirati izradom okvirnoga godišnjega izvedbenog kurikuluma (GIK) za svaki nastavni predmet prema tjednima/mjesecima, a kojim će se odrediti skup temeljnih odgojno-obrazovnih ishoda/nastavnih sadržaja koje učenici na nacionalnoj razini trebaju ostvariti. Odgojno-obrazovni radnici autonomni su i u izradi vlastitih izvedbenih kurikuluma pri čemu trebaju uzeti u obzir specifičnost epidemiološke situacije te modele rada koji se u ovom dokumentu predlažu i razrađuju.

Srednjim strukovnim školama preporučuje se i posebno planiranje realizacije praktične nastave i stručne prakse. Praktična nastava, neovisno o tome izvodi li se samo u prostorima škole, kombinirano u prostorima škole i u gospodarskom subjektu ili samo u gospodarskom subjektu (što ovisi o programu obrazovanja/strukovnom kurikulumu), mora prije svega učenicima omogućiti ostvarivanje godišnjega propisanog broja sati nastave.

Kada se praktična nastava izvodi u gospodarskom subjektu, važno je da se vodi računa o broju učenika, propisanome fizičkom razmaku i drugim preporukama propisanim za tu specifičnu djelatnost i ustanovu/subjekt. Nastavnici zaduženi za praćenje učenika na praktičnoj nastavi u gospodarskom subjektu moraju s gospodarskim subjektom dogovoriti najprimjereniji način

praćenja učenika (osobni dolazak nastavnika u gospodarski subjekt uz propisane epidemiološke mjere, telefonskim putem ili elektroničkim putem).

Isto tako, nastavnim planom i programom za određeno zanimanje propisan je broj sati stručne prakse koji učenik mora obaviti u određenoj godini obrazovanja kako bi mogao upisati sljedeći razred ili završiti svoje obrazovanje.

Stručnu praksu srednja strukovna škola organizirat će na način da će u dogovoru s gospodarskim subjektom pripremiti raspored upućivanja učenika na istu, također na način da u gospodarskom subjektu nije u isto vrijeme veći broj učenika, pogotovo ako je riječ o manjim gospodarskim subjektima.

Važno je da se učenici prilikom odlaska na praktičnu nastavu i/ili stručnu praksu u gospodarskim subjektima pridržavaju preporuka koje su izdane za određenu specifičnu djelatnost kojom se gospodarski subjekt bavi.

Škola je dužna planirati i:

- a) **izvođenje nastave po Modelu C** za učenike pripadnike nacionalnih manjina, a način izvođenja nastave provodit će se u skladu s [Uputama](#);
- b) **izvođenje dodatne i dopunske nastave**, kao i izvannastavnih aktivnosti, u skladu s [Uputama](#);
- c) **izvođenje nastave učenja hrvatskoga jezika za učenike koji ne znaju ili nedostatan znaju hrvatski jezik**, u skladu s [Uputama](#).

Preporučuje se planiranje **izvanučioničke nastave** sukladno ovim [preporukama](#) HZJZ-a. Radi praćenja iskustva grupnog testiranja učenika bez znakova bolesti, nakon izvanučioničke nastave s noćenjem, kao i sportskih natjecanja i sličnih događaja za učenike kada je nužno grupno testiranje na SARS-CoV-2, sukladno posebnim preporukama, organizator dostavlja na skolska.medicina@hzjz.hr sljedeće izvješće:

Županija	
Grad/općina	
Organizator	
Događaj (naziv i datum)	
Ukupan broj sudionika	
Broj negativnih testova	
Broj pozitivnih testova	
Prosječna približna dob učenika koji su sudjelovali	

Dopušteno je miješanje učenika različitih odgojno-obrazovnih skupina koji su slične dobi i uobičajeno provode školske i izvanškolske aktivnosti zajedno s drugom djecom/učenicima i učiteljima/nastavnicima u školama tijekom izvođenja programa produženoga boravka, programa produženoga stručnog postupka na način da je prilikom miješanja skupina/razrednih odjela obvezno držati najveći mogući razmak, kao i nošenje maske, osim za učenike od 1. do 4. razreda osnovne škole.

Za lijepog vremena učenici uključeni u produženi boravak mogu boraviti i na otvorenom.

Zaduženja učitelja i nastavnika u školskim ustanovama

Zaduženja učitelja/nastavnika i stručnih suradnika potrebno je pripremiti u skladu s propisima. Dakle, učitelj/nastavnik zadužuje se na isti način kao da nema epidemije COVID-19, ali **svaki bi učitelj/nastavnik trebao biti spreman i na promjene** kao što su zamjene kolega, promjena modela izvođenja odgojno-obrazovnoga rada i sl.

Djelatnicima odgojno-obrazovnih ustanova s kroničnim bolestima koje možebitno predstavljaju veći rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 (djelatnici s respiratornim, kardiovaskularnim, malignim bolestima, dijabetesom, imunodeficijencijama), preporučuje se cijepljenje. Potvrdu o eventualnom visokom riziku za rad cijepljenih djelatnika s kroničnim bolestima u odgojno-obrazovnoj ustanovi donosi nadležni liječnik primarne zdravstvene zaštite (liječnik obiteljske medicine). Osobama koje žive u zajedničkom kućanstvu s djecom koja pohađaju dječji vrtić i učenicima, odnosno osobama s kroničnim bolestima koje možebitno predstavljaju veći rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 (respiratornim, kardiovaskularnim, malignim bolestima, dijabetesom, imunodeficijencijama), preporučuje se cijepljenje.

Preporuke za roditelje

U skladu s propisima rani i predškolski odgoj i obrazovanje nije obvezan osim programa predškole, ali osnovnoškolski odgoj i obrazovanje su obvezni. Epidemiolozi sustavno ističu činjenicu da je **dijete/učenik u odgojno-obrazovnoj ustanovi siguran kao i kod kuće**.

Planirano je održavanje nastave **u školi**, a ako to epidemiološka situacija bude zahtijevala s ciljem smanjenja komunikacije između većeg broja učenika, moguće je i izvođenje nastave po **mješovitome modelu** (dijelom u školi, dijelom na daljinu) ili u krajnjem slučaju samo **na daljinu**.

Nastava uglavnom na daljinu planirana je i u slučaju potrebe izolacije dijela učenika, razrednih odjela ili čak cijele škole.

Zbog sigurnosti djece u dječjem vrtiću i školi, u [Uputama](#) su preporučene mjere kojih se svi trebaju pridržavati, a to znači i roditelji djece/učenika.

Roditelji moraju biti svjesni da se zbog epidemije treba strogo pridržavati mjera te da svako nepridržavanje istih utječe na povećanje rizika od zaraze.

Stoga se roditeljima preporučuje da sa svojom djecom, bez obzira na njihovu dob, **što češće razgovaraju o onome što trebaju činiti da zaštite svoje zdravlje, ali i zdravlje članova obitelji, vršnjaka i drugih.**

Roditelji djece/učenika koji neće moći ući u dječji vrtić/školu ili onih koji će nastavu pratiti na daljinu, ovisno o dobi djeteta, trebali bi svom djetetu biti pomoć i potpora. Za učenike kojima je to potrebno, bit će organizirana i **dodatna i dopunska nastava**. Iako ovaj oblik nastave nije obavezan, preporučuje se roditeljima da na temelju mišljenja učitelja/nastavnika potiču svoju djecu za praćenje nastave jer rad s učiteljem/nastavnikom uživo uvelike može pridonijeti napredovanju djeteta, odnosno ostvarenju ishoda i boljih postignuća.

Roditelji imaju obvezu pratiti napredovanje svoga djeteta. Stoga je i ove godine predviđena komunikacija odgojno-obrazovnih radnika s roditeljima.

Učenik ima obvezu pohađanja nastave, a roditelj ima obvezu opravdati svoje dijete u slučaju bolesti ili zatražiti izostanak sukladno odredbama Pravilnika o kriterijima za izricanje pedagoških mjera.⁹

Potpora u radu vrtićima i školama

Dječjim vrtićima i školama, odnosno ravnateljima, odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima, kao i osnivačima, Ministarstvo zajedno s agencijama sustava pruža sustavnu pomoć i potporu. Ta potpora neće izostati ni u ovoj pedagoškoj i školskoj godini.

Navodimo nekoliko ključnih koraka koje treba poduzeti u sljedećim mjesecima.

- S početkom školske godine 2021./2022. škole, uz potporu CARNet-a, škole trebaju organizirati pripreme za provedbu online nastave.

⁹ Pravilnik o kriterijima za izricanje pedagoških mjera (Narodne novine, broj [3/17](#) i [94/15](#)).

- Škole trebaju organizirati pripreme za provedbu mješovitog modela i modela nastave na daljinu (moguće scenarije mogu pripremiti izradom plana na temelju vlastitih prijašnjih iskustava i ovih Preporuka).
- Škole trebaju podijeliti opremu onim učenicima, učiteljima i nastavnicima kojima još nisu.
- Profesionalni razvoj (stručno usavršavanje) treba nastaviti prema planu i posebno motivirati nastavnike na sudjelovanje u usavršavanju.
- Poticati suradnju među učiteljima/nastavnicima u školi i u virtualnim učionicama.

U ovoj pedagoškoj/školskoj godini Ministarstvo će nastaviti s pružanjem stručne potpore i pomoći ravnateljima i odgojno-obrazovnim radnicima. Ministarstvo će i za ovu školsku godinu koordinirati izradom okvirnoga godišnjega izvedbenog kurikulumuma (GIK) za svaki nastavni predmet prema tjednima/mjesecima kojim će se odrediti skup temeljnih odgojno-obrazovnih ishoda/nastavnih sadržaja koje učenici na nacionalnoj razini trebaju ostvariti. Odgojno-obrazovni radnici autonomni su i u izradi vlastitih izvedbenih kurikulumuma pri čemu trebaju uzeti u obzir specifičnost epidemiološke situacije te modele rada koji se u ovom dokumentu predlažu i razrađuju.

Budući da učenici razredne nastave u toj dobi nisu spremni samostalno koristiti digitalne alate, Ministarstvo će nastaviti suradnju s javnom televizijom (HRT) za najmlađe učenike u vidu „Škole na Trećem“. Za starije učenike (od V. razreda osnovne škole nadalje) izrađene su videolekcije koje mogu biti izvedene sinkrono i asinkrono.

Nadalje, u pedagoškoj/školskoj godini 2021./2022. **Agencija za odgoj i obrazovanje** nastavit će s pružanjem stručne potpore i pomoći ravnateljima i odgojno-obrazovnim radnicima. Oblici pružanja stručne pomoći ovisit će o epidemiološkoj situaciji te odlukama, uputama i dogovorima s Ministarstvom.

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih nastavit će pružati potporu ravnateljima i nastavnicima strukovnih predmeta, odnosno ustanovama za obrazovanje, neovisno o modelu nastave.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja nastavit će u pedagoškoj godini 2021./2022. s aktivnostima praćenja i osiguranja kvalitete u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, koje će biti prilagođene novonastalim okolnostima i potrebama sustava, a **CARNet** osigurati infrastrukturu te potrebne platforme i alate za organizaciju poslovanja škole u virtualnom okruženju i nastave na daljinu, kao i pružati školama korisničku potporu.